

**CASE STUDIES OF
TRANSFORMATIONAL
WOMEN'S LEADERSHIP
IN SRI LANKA**

OXFAM

Contents පටුන

1. Claiming Land Rights; the Strength of Collective Action – Polonaruwa, Manampitiya
ඉඩම් අයිතීන් ලබා ගැනීම: සාමූහික ක්‍රියාකාරීත්වයක සවිය – පොලොන්නරුව, මනම්පිටිය
කාණි උරිමයෙ කොරුතලුම ඉනුරිනෙත සෙයරුපාඨුන වලිමෙයුම –
පොලනනුචෙ මනනමිඨු
1-7
2. Fight Against Substance Abuse Among Children – Anuradhapura
ලුනු අතර ඇති මත් ද්‍රව්‍ය අවහාවිතය වැලැක්වීම උදෙසා කෙරෙන සටන – අනුරාධපුර
සිරුවරු මත්තියිලාන පොතෙපුපොරුණු තුඨු පිරියොකත්තිරු ආතිරාන පොරාඨුම – අනුරාඨපුරම
8-13
3. Collective Action for Equal Land Rights – Vaharai
සම ඉඩම් අයිතීන් සඳහා සාමූහික ප්‍රයත්නය – වාහරයි
සමත්තුව කාණි උරිමෙකකාන ඉනුරිනෙත සෙයරුපාඨු – වාකරෙ
14-19
4. A Woman’s Bravery Halts Unauthorized Land Acquisition - Hambantota
කානුකාවකගේ නිරිතකම හරහා නීති විරෝධී ඉඩම් අත්පත් කරගැනීමට හරස් වෙයි – හම්බන්තොට
තුණිඡ්ඡමිලු පෙණ ඉරුවරාල් තරුතු නිරුත්තපුඨු සඨුත්තිරු පුරමපාන කාණි ඡුකිරිපු –
අමපාඨුඨොඨු
20-25
5. Women Leaders Pioneering System of Rice Intensification (SRI) for Economic Empowerment –
Polonnaruwa
ආර්ථික බලගැන්වීමක් කරා SRI ක්‍රමයෙන් (සුක්ෂම වී වගා කක්ෂණය) පුරෝගාමීත්වය දුන්
කානුකා නායිකාවන් – පොලොන්නරුව
පොරුආතාර වලුඡුඨුකකාක ඡුරුඨාඨුල් ඨුයමිකක ඨුරී (ආඡු) පයිරුසෙයුකෙයිලු
මුණුආඨුකආරුම පෙණ තලෙවිකණු – පොලනනුචෙ
26-31
6. A Journey of Transformation – Komari
පරිවර්තනාත්මක ගමන් මගක් – කෝමාරි
ඉරු ඨුලෙමාඨුරුමඨෙඨු පයණම – කොමාරි
32-35
7. Weekly Markets a platform for Women’s Economic Empowerment – Ampara
සතිපොල: කානුකාවන්ට ආර්ථික බලගැන්වීමක් ලබාදීමේ සංධිඡ්ඡානයක් ලෙස – අම්පාර
වාරාඨු ඡුඨුතෙ පෙණකණිණු පොරුආතාර වලුඡුඨුකකු ඉරු අඨුපඨෙයුරුම – අමපාඨු
36-39

Claiming Land Rights; the Strength of Collective Action

Polonaruwa, Manampitiya

Jatheen Athara Sahayogitha Sanwardhana Kamituwa (JSSK)

Context

In a small village in Manampitiya, Polonnaruwa, 54 Sinhala and Tamil families lived in harsh conditions, with minimal facilities and without proper title to their land for years. Their fundamental needs were not being addressed by officials and they were greatly inconvenienced in accessing basic services of health, education and safe roads. They faced the continuous threat of wild elephants approaching their properties causing destruction to lives, houses and crops. Majority of the residents earn their living through daily waged manual labour and many of these families are yet to experience the basic amenities of electricity and access to clean water.

Yamuna, a resident of the area emerged as a young woman leader and played a pivotal role in approaching various officials and offices demanding for basic needs and facilities for her village. Like many other members of her community, Yamuna received organisational support from JSSK¹, a community based organisation in Dimbulagala, Polonnaruwa by way of trainings, awareness raising programs and capacity building for community empowerment. There was no office left unattended, no official unmet in a daunting crusade to win over basic rights for the residents of this village. Even though little or no progress had been made, Yamuna had earned the support and commitment of the community and was recognized as a progressive leader in the area.

In mid-2011, Yamuna was informed that the properties in their village were to be arbitrarily acquired, demarcated and distributed for the use of military personnel. Such plans are symptomatic of the current trend of arbitrary land acquisition purportedly for development work, in the absence of comprehensive and transparent Environmental and Social Impact Assessments. The Director at the Mahaweli Department² was to execute this said process in Manampitiya which would result in these families who already faced hardships, being left destitute and homeless.

Process and outcome

Upon hearing this Yamuna informed and mobilized the villagers at a community meeting and explained the fate that would befall the village and residents. Walking from door to door, Yamuna explained to the villages the planned actions, as well as their rights and entitlements in the face of injustices being meted out by officials. The forethought and strategic thinking of one public spirited individual mobilized the support of all affected residents.

Having been briefed about the proposed plans, the community realized the effect this would have on their families and unified to stand up for what was rightfully theirs. These individuals, majority of them courageous women, were fearless and found strength in numbers. They awaited the arrival of the officials who were to execute the plan with unbending courage and determination to disallow further injustices.

Protests were staged in front of Mahaweli Officials, Pradeshiya Saba³ Officials and military personnel, with the collaboration of the media. By presenting their case directly, in a meeting between Yamuna, women leaders

'For over 15 years we have been facing extreme hardships, living in these thatched-roof huts with our children. In our village the Sinhalese and Tamil live in harmony and with equality. But we do not have clear title for these lands. We do not have basic facilities of water or electricity. We urge the authorities and relevant government officials to come to our mercy and help us. This is our birthplace and the birthplace of our children – how can we ever leave? Where can we go?' - Lal (37)

'During election campaigning political representatives promise to address our difficulties if voted into power. These promises are broken time and time again. This village is the birthplace and home to more than fifty families who have for over fifteen years lived with minimal facilities. We have been to every authority and official asking for our basic facilities, but have made little progress. I urge the President of this country to hear our plea and help us, Sinhalese and Tamil alike'. - Yamuna (27)
Extracted from a thought provoking article written by Nimal Jayaratne, staff member of JSSK and regional journalist committed to women's leadership in the area.

1. 'Jatheen Athara Sahayogitha Sanwardhana Padanama' translated as Inter-ethnic Co-operation and Development Foundation.
2. The Mahaweli Authority is dedicated to rural development, irrigation and agriculture. It governs the land surrounding the agricultural tanks.
3. Local government

and senior Mahaweli officials, the planned project was temporarily halted. Through community organizing and collective pressure exercised on respective officials, the first hurdle was overcome. Unstoppable in their pursuit, these exemplary women leaders visited the Mahaweli Office to extract information about the plans for their village and exposed these details to the media.

Community involvement for collective opposition was possible due to community organizing through a rights based approach, where multiple small village groups (referred to as *kuda kandayam*) form the local community based organisation, JSSK. Yamuna initially a leader of a small village group spearheaded the process of expansion of these groups, and provided her leadership through holding positions in various village committees. Through this a sustainable mechanism was established to face continuing injustices faced by the village.

Results and beyond

The campaign initiated by a single woman leader and supported by the community faced ultimate success, when all 54 families were able to obtain legal rights to their land. This was possible due to a combination of collective and strong opposition and media exposure. The community did not stop there. They continued their engagement with the relevant officials and were able to get access to water for the village.

A fundamental success was the recognition and respect earned for the collective effort of individual women leaders. They were recognized as key stakeholders with public interest, working to seek redress and demand authorities to address issues faced by the community. If authorities demonstrate a belief in the affected groups to understand their own situation and identify solutions to the problems they face, the most marginalised of groups can rise to this challenge and be supported to be agents of their own change.

To this date the people of this village in Manampitiya continue to enjoy due title and access to water, with a spirit of unity as a community that can come together to face any future injustices or challenges. This story is not only an achievement of one individual, but an exceptional story of collective victory that all women of the area can take pride in.

ඉඩම් අයිතීන් ලබා ගැනීම: සාමූහික ක්‍රියාකාරීත්වයක සවිය

පොළොන්නරුව, මහම්පිටිය

ජාතීන් අතර සහයෝගිතා සංවර්ධන පදනම (JSSK)

මේ, ශ්‍රී ලංකාවේ පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ මහම්පිටිය නම් කුඩා පිටිසර ගම්මානයේ වසන්තන් තමන් මුහුණ දෙන අසාධාරණකම් සහ අමාරුකම් පිළිබඳව නගන හඬයි. මෙම පෙදෙසේ කාන්තා නායකත්වය කෙරෙහි කැපවී සිටින හිමිලේ ජයරත්න නම් කලාපීය මාධ්‍යවේදියා විසින් ලියන ලද සිතුවම් පොලඹවන ලිපියක¹ මෙම හඬවල් මගින් වසර කිහිපයකට පෙර මෙම පෙදෙසේ ව්‍යාප්ත වී තිබුණු බිය සහ උද්වේගයන් ග්‍රහණය කර පෙන්වන ලදී. පසුගිය වසර කිහිපය තුළ කථා වස්තුව මෙසේ දිග හැරේ.

සන්දර්භය

පොළොන්නරුවේ මහම්පිටිය නම් කුඩා ගම්මානයේ සිංහල සහ දුවිඩ පවුල් 54 ක් කටුක තත්ත්වයන් යටතේ, අවම පහසුකම් සහිතව සහ වසර ගණනාවක් තුළ සිය ඉඩම්වලට නිශ්චිත හිමිකම් නොමැතිව දිවී ගෙවන ලදී. නිලධාරීන් විසින් ඔවුන්ගේ මූලික අවශ්‍යතා සපුරා නොදුන් අතර, සෞඛ්‍යය, අධ්‍යාපනය සහ ආරක්ෂිත මාර්ග වැනි මූලික සේවා ලබාගැනීමේදී ඔවුහු විශාල අපහසුතාවන්ට පත්වූහ. ඔවුන්ගේ ජීවිතවලට මෙන්ම, නිවාස සහ වගා වැනි ඔවුන්ගේ දේපළ වලටද හානි කරන වල් අලි තර්ජන වලට නිරන්තරයෙන් මුහුණදීමට ඔවුන්ට සිදුවිණි.

පදිංචිකරුවන්ගෙන් බහුතරයක් දෛනික වැටුප් ලබන ශ්‍රමිකයන් වන අතර, මෙම පවුල් බොහොමයක් විදුලිය සහ පිරිසිදු ජලය වැනි මූලික පහසුකම් වත් ලැබී නැත.

මෙම පෙදෙසේ පදිංචිකාරියක් වන යශෝධා, තරුණ කාන්තා නායිකාවක් ලෙස මතු වී, විවිධ නිලධාරීන් සහ කාර්යාලයන් වෙත ගොස් සිය ග්‍රාමයට අවශ්‍ය කරන මූලික අවශ්‍යතාවයන් සහ පහසුකම් ඉල්ලමින් ප්‍රධාන භූමිකාවක් රඟපෑවාය.

යශෝධා විසින් පොළොන්නරුව, දිඹුලාගල පිහිටා ඇති ප්‍රජා මූල සංවිධානයක් වන ජාතීන් අතර සහයෝගිතා සංවර්ධන පදනම හරහා ප්‍රජාව බලගැන්වීම සඳහා පුහුණු, දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ හැකියා වර්ධනය වැනි සංවිධානයික සහාය ලබා ගන්නා ලදී. සිය ග්‍රාමයේ පදිංචිකරුවන්ගේ මූලික අයිතිවාසිකම් දිනා ගැනීමේ නිර්භීත සටනේදී ඇය නොගිය කාර්යාලයක් හෝ හමුනොවූ නිලධාරියෙක් නොමැති තරම්ය. මෙයින් ලද ප්‍රගතියක් නැතත්, යශෝධා ප්‍රජාවේ සහාය සහ කැපවීම දිනාගෙන ප්‍රදේශයේ ප්‍රගතිශීලී නායිකාවක් ලෙස ප්‍රසිද්ධියක් ලැබුවාය.

2011 වසර මැද භාගයේදී, ඔවුන්ගේ ග්‍රාමයේ දේපළ අත්තනෝමතික ලෙස අයත් කරගෙන, මායිම් නියම කර නමුදු සේවක පිරිස් වලට බෙදා දීමට යන බව යශෝධා හට දැනුම් දෙන ලදී. මෙවැනි සැලසුම් මගින්, පැහැදිලි සහ විනිවිද පෙනෙන පාරිසරික සහ සමාජීය බලපෑම් ඇගයීම් නොමැතිව ශ්‍රී ලංකා රජය මගින් සංවර්ධන යන මැයිත් අත්තනෝමතික ලෙස සිදුකරන ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ලා පවතින හැඹුරුතාව පෙන්නුම් කරයි. දැනටමත් පීඩාවට පත්ව සිටි මෙම පවුල් අනාථ කර නිවාස රහිත තත්ත්වයකට පත්කෙරෙන මෙම ක්‍රියාවලිය මහවැලි අධිකාරියේ² අධ්‍යක්ෂ විසින් මහම්පිටියේ ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෙදී තිබුණි.

“වසර 15 කට අධික කාලයක් තුළ, දරුවන් සමග මෙම පොල් අතු සෙවිලි කළ මඩු තුළ දිවිගෙ වමන්, අතිශයින් අපහසු තත්ත්වයන්ට අපි මුහුණ දුන්නෙමු. අප ගම්මානයේ සිංහල සහ දුවිඩ ජනතාව සමගියෙන් සහ සමානාත්මතාවයෙන් දිවී ගෙවති. නමුත්, අපට මෙම ඉඩම් සඳහා පැහැදිලි හිමිකම් අයිතියක් නැත. අපට ජලය සහ විදුලිය වැනි මූලික පහසුකම්ද නොමැත. මෙය අපගේ මෙන්ම අප දරුවන්ගේද උපන් බිමයි. අපි මේවා කෙසේ අතහැර යන්නද? අපි කොහේ යමුද?” ජී.කේ. ලාල් කිත්සිරි (37)

“ජන්ද ව්‍යාපාරවලදී බලයට පැමිණෙනහොත් අපගේ අමාරුකම් ගැන සොයා බලා කටයුතු කිරීමට දේශපාලන නියෝජිතයෝ පොරොන්දු වෙති. මේ පොරොන්දු නැවත නැවත වාරයක් කඩ කෙරේ. මෙම ගම්මානය පවුල් 50 කට අධික සංඛ්‍යාවකගේ උපන් බිම වන අතර, ඔවුන් අවම පහසුකම් සහිතව වසර 15 කට වඩා කාලයක් මෙහි දිවී ගෙවා ඇත. අපේ මූලික පහසුකම් ඉල්ලා අපි සෑම බලධාරියෙක් වෙතම, සෑම නිලධාරියෙක් වෙතම ගොස් ඇති නමුත්, එම උත්සහයන් අසාර්ථක විය. අපේ ආයාචනයට ඇහුම්කන්දී, අපට, එනම්, සිංහල සහ දුවිඩ සැමට, එක සමානව උපකාර කරන ලෙස අප රටේ ගරු ජනාධිපතිතුමාගෙන් ඉල්ලා සිටිමු.” යශෝධා (27)

1 ලක්බිම පුවත්පත, 2009 ජුනි 12.

2 මහවැලි අධිකාරිය ග්‍රාමීය සංවර්ධනය, වාර්ෂික සහ කෘෂිකර්මයට කැපවුණි. එය කෘෂිකාර්මික ජලාශ වටා ඇති ඉඩම් පාලනය කරයි.

ක්‍රියාවලිය සහ ප්‍රතිඵලය

මේ ගැන ඇසූ යශෝධා ප්‍රජා රැස්වීමක් පවත්වා ඔවුන් දැනුවත් කර සජීවීකරණය කර, ගමට සහ එහි පදිංචි කරුවන්ට සිදුවීමට යන ඉරණම ගැන විස්තර කර දුන්නාය. යශෝධා දොරින් දොර යමින් සැලසුම් කර ඇති ක්‍රියාවන් ගැන මෙන්ම, නිලධාරීන් විසින් ඔවුන්ට සිදුකිරීමට යන අසාධාරණය ඉදිරියේ ඔවුන්ගේ අයිතීන් සහ හිමිකම් ගම්වැසියන්ට පැහැදිලි කර දෙන ලදී. එක් පුද්ගලයෙකුගේ දුරදර්ශීභාවය සහ උපායමාර්ගික කල්පනාකාරී බව නිසා පීඩාවට පත්වූ නිවැසියන්ගේ සහාය ලබාගත හැකි වූයේය.

යෝජනා කර තිබූ සැලසුම් ගැන දැනුවත්වී, එමගින් ඔවුන්ගේ පවුල්වලට සිදුවන විපාක ගැන අවබෝධ කරගත් ප්‍රජාව ඔවුන්ගේ නිත්‍යානුකූල අයිතීන් සඳහා එකා මෙන්නැගී සිටියහ. මෙම පුද්ගලයින් අතර බහුතරයක් එඬිතර කාන්තාවන් වූ අතර, නිර්භීතව ඔවුන්ගේ සංඛ්‍යාවලින් ශක්තිය ලබාගත්හ. නොනැමෙන සුළු එඬිතර බවකින් සහ තවදුරටත් අකටයුතු වලට ඉඩ නොදීමේ අධිෂ්ඨානයෙන්, සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීමට නිලධාරීන් පැමිණෙනතුරු ඔවුහු බලා සිටියහ.

මාධ්‍ය සහාය ඇතිවල මහවැලි නිලධාරීන්, ප්‍රාදේශීය සහ නිලධාරීන් සහ හමුදා සේවක පිරිස් ඉදිරිපිට ඔවුන් විසින් විරෝධතා පවත්වන ලදී. යශෝධා, අනෙකුත් කාන්තා නායිකාවන් සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ මහවැලි නිලධාරීන් අතර පැවැත්වූ රැස්වීමකදී ඔවුන්ගේ ගැටළුව සෘජුව ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසු, සැලසුම් කළ ව්‍යාපෘතිය තාවකාලිකව නතර කරන ලදී. ප්‍රජාව සංවිධාන ගත කිරීමෙන් සහ නිලධාරීන් කෙරෙහි යොදන ලද සාමූහික බලපෑම හරහා ප්‍රථම බාධකය ජය ගන්නා ලදී. ඔවුන්ගේ උත්සහය නොනවත්වා, මෙම ආදර්ශමත් කාන්තා නායිකාවන් සිය ග්‍රාමය සඳහා සෑදූ සැලසුම් පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීමට මහවැලි කාර්යාලයට ගොස්, එම විස්තර මාධ්‍යයට නිරාවරණය කරන ලදී.

සාමූහික විරෝධතාවයක් සඳහා ප්‍රජා සහභාගිත්වය ලබා ගැනීමට හැකි වූයේ අයිතීන් පාදක කරගත් ප්‍රවේශයක් හරහා ප්‍රජාව සංවිධානය වීම නිසාය. ජාතීන් අතර සහයෝගිතා සංවර්ධන පදනම නමැති ප්‍රාදේශීය ප්‍රජා මූල සංවිධානය මෙම ප්‍රජාව තුළ ඇති බහු විධි කුඩා කණ්ඩායම් වලින් සෑදී ඇත. ආරම්භයේදී මෙම කුඩා කණ්ඩායමක නායිකාව ලෙස කටයුතු කළ යශෝධා මෙම කණ්ඩායම් ව්‍යාප්ත කිරීමේ කාර්යාවලියේ පෙරමුණ ගෙන විවිධ ග්‍රාමීය කමිටුවල තනතුරු දරමින් ඇයගේ නායකත්වය සපයා දෙන ලදී. මේ හරහා ග්‍රාමය කෙරෙහි නිරන්තරයෙන් පවතින අයුක්තියට මුහුණදීම සඳහා තිරසාර යාන්ත්‍රණයක් පිහිටුවන ලදී.

ප්‍රතිඵල සහ ඉන් ඔබ්බට

පවුල් 54 ටම ඔවුන්ගේ ඉඩම් සඳහා නෛතික අයිතිවාසිකම් ලැබීමෙන් තනි කාන්තා නායිකාවක් විසින් මූල පිරූ ප්‍රයත්නය ප්‍රජාවේ සහායද සමග අවසාන සාර්ථකත්වය කරා ලඟා වුණි. ප්‍රබල සාමූහික විරෝධත්වයත්, මාධ්‍ය හෙළිදරව්වත් එක්වීම නිසා මෙසේ කිරීමට හැකිවිය. ප්‍රජාව මෙයින් නතර වූයේ නැත. ඔවුන් අදාළ නිලධාරීන් සමග දිගටම කටයුතු කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ග්‍රාමයට ජල පහසුව ලබාගැනීමට හැකිවිණි.

මූලික සාර්ථක ප්‍රතිඵලයක් වූයේ තනි කාන්තා නායිකාවන්ගේ සාමූහික ප්‍රයත්නයන් සඳහා ලැබුණු පිළිගැනීම සහ ගෞරවයයි. පොදු යහපතක් අරමුණුකොට ගෙන ගැටළු වලට පිළියම් සොයන සහ ප්‍රජාව මුහුණ දෙන ගැටළු ආමන්ත්‍රණය කිරීමට බලධාරීන්ට බල කරන ප්‍රධාන පාර්ශ්වකරුවන් ලෙස ඔවුන් හඳුනාගන්නා ලදී. පීඩාවට පත් කණ්ඩායම් හට ඔවුන් සිටින තත්ත්වය අවබෝධ කරගෙන, ඔවුන් මුහුණ දෙන ගැටළු වලට විසඳුම් හඳුනා ගැනීමට හැකි බවට ඔවුන් තුළ විශ්වාසයක් බලධාරීන් පෙන්නුම් කරයි නම්, ප්‍රබල ලෙස කොන්කිරීමට ලක්වූ කණ්ඩායම් හට මෙම අභියෝගයන් වෙනුවෙන් නැගී සිටීමට හැකිවන අතර, ඔවුන්ට අවශ්‍ය වෙනස්කම් වල නියෝජිතයින් වීමට ඔවුන්ට සහාය දිය හැක.

අද දක්වා මනම්පිටිය ග්‍රාමයෙහි ජනතාව ඔවුන්ගේ ඉඩම් අයිතිය තුක්ති විඳින අතර ජල පහසුවද පවතී. මෙය ඉදිරියේදී මුහුණ දෙන්නට වන අසාධාරණ තත්ත්වයන් හෝ අභියෝගයන් ඉදිරියේ ප්‍රජාවක් ලෙස එකමුතුවීමේ ගුණාංගය විදහා පායි. මෙය එක් පුද්ගලයෙකුගේ ජයග්‍රහණයක් පිළිබඳ කථා වස්තුවක් පමණක් නොව, එම පෙදෙසේ සියලුම කාන්තාවන්ට ආඩම්බර විය හැකි සාමූහික ජයග්‍රහණයක සුවිශේෂී කථා වස්තුවකි.

தனிநபர்களின் இரகசியத்தன்மையை பாதுகாக்கும் பொருட்டு அனைத்து பெயர்களும் மாற்றப்பட்டுள்ளன.

காணி உரிமையை கோருதலும் ஒன்றிணைந்த செயற்பாட்டின் வலிமையும் – பொலன்னறுவை மன்னம்பிட்டி

பொலன்னறுவை, மன்னம்பிட்டியிலுள்ள ஒரு சிறிய கிராமத்தைச் சேர்ந்த 54 சிங்கள மறும் குடும்பங்கள் மிகவும் குறைந்த வசதிகளுடனும் அவர்களுடைய காணிகளுக்கு முறையான காணி உறுதிகள் இல்லாமலும் மிகவும் கடினமான சூழ்நிலையில் பல வருடங்களாக வாழ்ந்து வந்தார்கள். அவர்களின் அடிப்படைத் தேவைகள் எதுவும் சம்பந்தப்பட்ட உத்தியோகத்தர்களினால் கவனத்தில் கொள்ளப்படவில்லையென்பதுடன் அவர்களின் சுகாதாரம், கல்வி மற்றும் பாதுகாப்பான பாதை வசதிகள் போன்ற அடிப்படை வசதிகளை பெற்றுக்கொள்வதிலும் பெரும் அசௌகரியங்களை எதிர்நோக்கினர். காட்டு யானைகளின் தொடர்ச்சியான அச்சுறுத்தல்களுக்கு அவர்கள் முகம்கொடுத்துடன் இந்த காட்டு யானைகள் அவ்வப்போது அவர்களின் வாழ்விடங்களுக்குள் நுழைந்து அவர்களின் வீடுகளையும் பயிர்களையும் நாசம் செய்து உயிர்களையும் காவுகொண்டன. இங்கு வசிப்பவர்களில் பெரும்பாலானவர்கள் நாளாந்த வாழ்கையை நாளாந்த சம்பளம் பெறும் கூலித் தொழிலின் அடிப்படையில் நடாத்தி வருவதுடன் அநேகமான குடும்பங்கள் மின்சாரம் சுத்தமான குடிநீர் போன்றவற்றைக் கூட இன்னும் அடைந்துகொள்ளாதவர்களாகவே இருக்கின்றனர்.

இந்த பிரதேசத்தில் ஒரு இளம் பெண் தலைவியாக தோற்றம் பெற்ற யமுனா அவளுடைய கிராமத்திற்கான அடிப்படைத் தேவைகளையும் வசதிகளையும் பெற்றுக் கொள்வதற்காக பல்வேறு உத்தியோகத்தர்களையும் அலுவலகங்களையும் அணுகும் நடவடிக்கையில் பிரதான பொறுப்பேற்று பணியாற்றினாள். யமுனாவிற்கும் அவளுடைய சமூகத்திலுள்ள மற்றைய அங்கத்தவர்களுக்கு கிடைத்ததைப் போலவே பொலன்னறுவை மாவட்டத்தின் திம்புலாகலையிலுள்ள சமூக அடிப்படை நிறுவனமாக விளங்கும் JSSK நிறுவனத்திலிருந்து சமுதாயத்தை வலுவூட்டுவதற்கான பயிற்சிகள், விழிப்புணர்வை அதிகரிக்கும் நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் ஆற்றல்விருத்திக்கான நிகழ்ச்சித்திட்டங்கள் போன்றவற்றிற்காக நிறுவன ரீதியிலான உதவிகள் கிட்டின. இந்த கிராமத்தைச் சேர்ந்த மக்களின் அடிப்படை உரிமைகளை வென்றெடுப்பதற்காக செல்லாத அலுவலகங்களோ சந்திக்காத உத்தியோகத்தர்களோ இல்லையெனும் அளவிற்கு முயற்சிகள் மேற்கொள்ளப்பட்டன. இவை அனைத்திலிருந்தும் எந்த விதமான முன்னேற்றமும் ஏற்படாவிடினும் யமுனாவிற்கு அவளின் சமுதாயத்தின் ஒத்தாசையும் ஈடுபாட்டினையும் ஈட்டிக்கொள்ள முடிந்ததுடன் அவள் இப்பிரதேசத்திலுள்ள ஒரு முற்போக்கான தலைவியாக அவர்களினால் அடையாளப்படுத்தப்பட்டாள்.

2011 ஆம் ஆண்டின் நடுப்பகுதியில் இந்த கிராமத்தின் காணிகள் தான்தோன்றித்தனமாக சுவீகரிக்கப்பட்டு எல்லை குறிக்கப்பட்டு இராணுவத்தினரின் பயன்பாட்டிற்காக பகிர்ந்தளிக்கப்படவிருக்கின்றதாக யமுனாவிற்கு அறியக்கிடைத்தது. அபிவிருத்தி எனும்

கடந்த 15 வருடங்களாக நாங்கள் இந்த ஓலைக்கூரைகளைக் கொண்ட வீடுகளிலே எங்கள் பிள்ளைகளையும் வைத்துக் கொண்டு சொல்லொன்னா துன்பதை அனுபவித்து வருகின்றோம். எமது கிராமத்தில் சிங்களவர்களும் தமிழர்களும் ஒற்றுமையாக வாழ்வதுடன் சமத்துவமாகவும் வாழ்ந்து வருகின்றனர். ஆயினும் எமது இந்த காணிகளுக்கு முறையான காணி உறுதிகள் இல்லை. எமக்கு குடிநீர், மின்சாரம் போன்ற அடிப்படை வசதிகள் கூட இல்லை. ஆகவே சம்பந்தப்பட்ட அதிகாரி களையும் அரசு உத்தியோகத்தர்களையும் எம்மீது தயை கூர்ந்து உதவுமாறு வேண்டி கின்றோம். இது எங்களது பிறந்த மண். இது எங்களுடைய குழந்தைகளினதும் பிறந்த மண்ணாக இருக்கின்றது. நாங்கள் இந்த இடத்தை எப்படி கைவிட்டுச் செல்வது? நாங்கள் இதனை கைவிட்டு எங்கு செல்வது? — லால் (37)

தேர்தல்களின் போது அரசியல்வாதிகள் தங்களுக்கு வாக்களித்து ஆட்சிக்கு வருவதற்கு வழிவகுத்தால் எமது கஷ்டங்களை நிவர்த்தி செய்து தருவதாக கூறுகின்றார்கள். ஆயினும் இந்த வாக்குறுதிகள் தொடர்ச்சியாகவே பொய்யாகி விடுகின்றன. இந்த கிராமம் 50க்கும் மேற்பட்ட குடும்பங்களின் பிறப்பிடமாகவும் வாழ்விடமாகவும் இருப்பதுடன் 15 வருடங்களுக்கு மேலாக ஆகக்குறைந்தளவு வசதிகள் கூட இல்லாமல் வாழ்ந்துவருகின்றோம். நாங்கள் அனைத்து அதிகாரிகளிடமும் உத்தியோகத்தர்களிடமும் எமது அடிப்படை வசதிகளை பெற்றுக்கொள்வதற்காக சென்றிருக்கின்றோம். ஆயினும் அடைந்துகொண்ட முன்னேற்றமென்று எதுவும் இல்லை ஆகவே எமது குறைகளை அறிந்து சிங்களவர் தமிழர் ஆகிய அனைவருக்கும் ஒரேமாதிரியாக உதவ வேண்டுமென இந்த நாட்டின் சனாதிபதியை நாம் வேண்டுகின்றோம்

யமுனா (27)

JSSK உத்தியோகத்தரும் பெண்கள் தலைமைத்துவத்திற்காக இப்பிரதேசத்தில் தன்னை ஈடுபடுத்திக்கொண்டவருமான நிமல் ஜயரத்னவினால் எழுதப்பட்ட சிந்தனையைக் கிளறும் ஒரு கட்டுரையிலிருந்து பிரித்தெடுக்கப்பட்டது.

போர்வையில் தான்தோன்றித்தனமாக காணிகளை சவீகரித்து சுற்றாடலுக்கும் சமூகத்திற்கும் ஏற்படக்கூடிய தாக்கங்களை விரிவான முறையிலும் வெளிப்படைத் தன்மையாகவும் மதிப்பீடு செய்யாமல் நடவடிக்கைகள் மேற்கொள்ளப்படுதல் தற்போதைய போக்கில் பரவலாக காணக்கூடிய விடயமாகவே இருந்து வருகின்றது. மகாவலி திணைக்களத்தின் பணிப்பாளரினால் நடைமுறைப்படுத்தப்படவிருந்த மேற்படி திட்டம் ஏற்கனவே பல்வேறு இன்னல்களுக்கு மத்தியில் வாழ்ந்து வரும் மன்னம்பிட்டி வாழ் மக்களை வீடுகளற்ற அநாதரவான மக்கள் கூட்டமாக மாற்றியமைக்கும் ஒருமுயற்சியாகவே இருந்தது.

செயன்முறையும் பெறுபேறுகளும்

இதனை கேள்வியுற்ற யமுனா இதனை மக்களுக்கு அறிவித்து அவர்களை அணிதிரட்டி ஒரு சமுதாய கூட்டமொன்றை நடாத்தி இவ்விடயத்தின் மூலமாக கிராமத்திற்கும் மக்களுக்கும் ஏற்படக்கூடிய விபரீதத்தை விவரித்தாள். உத்தியோகத்தர்களினால் அநீதி இழைக்கப்படவிருக்கும் இந்நிலையில் யமுனா வீடுவீடாகச் சென்று அவர்களுக்குள்ள உரிமைகளையும் உரித்துக்களையும் பற்றி விளக்கமளித்ததுடன் திட்டமிடப்பட்டுள்ள செயற்பாடுகளை பற்றியும் விளக்கமளித்தாள். பொதுமக்கள் மீது கரிசனை கொண்ட ஒரு தனிநபரின் முன்னறிவும் உத்தியுடன் கூடிய சிந்தனையும் பாதிக்கப்பட்ட அனைத்து குடியிருப்பாளர்களினது ஆதரவையும் அணிதிரட்டியது.

உத்தேசதிட்டங்களைப் பற்றி சுருக்கமான விளக்கமளிக்கப்பட்டதை அடுத்து தங்களுடைய குடும்பங்களுக்கு ஏற்படக்கூடிய தாக்கங்களைப்பற்றி அவர்கள் விளங்கிக்கொண்டதுடன் நீதியானமுறையில் தங்களுக்குரியவைகளுக்காக அவர்கள் ஒன்றிணைந்து நின்றார்கள். துணிச்சல்மிக்க தனிநபர்களாக இருந்த இந்த பெண்கள் ஒன்று திரண்டு நின்றதினால் புதுப்பலத்தைப் பெற்றதுடன் அவர்கள் எவ்வித அச்சத்தையும் எதிர்நோக்கவில்லை. ஆகவே மேலும் அநீதி இடம்பெறுவதற்கு இடமளிக்கக்கூடாதெனும் வளைந்துகொடாத துணிச்சலுடனும் திடசங்கற்பத்துடனும் இந்த திட்டத்தை நடைமுறைப்படுத்தும் உத்தியோகத்தர்கள் வரும் வரையில் இவர்கள் காத்திருந்தனர். மகாவலி உத்தியோகத்தர்கள், பிரதேச சபை உத்தியோகத்தர்கள் இராணுவத்தினர் ஆகியோருக்கு முன்னால் இவர்கள் ஆர்ப்பாட்டம் நடாத்தியதுடன் ஊடகத்தையும் இணைத்துக்கொண்டார்கள். இதனையடுத்து யமுனா, மற்றைய பெண் தலைவிகள் மற்றும் சிரேஷ்ட மகாவலி உத்தியோகத்தர்கள் ஆகியோருக்கிடையில் நடைபெற்றதொரு கூட்டத்தின்போது இவ்விடயம் நேரடியாக முன்வைக்கப்பட்டதுடன் உத்தேச திட்டம் தற்காலிகமாக நிறுத்தப்பட்டது, சமுதாயத்தை ஒன்றுதிரட்டியும் சம்பந்தப்பட்ட உத்தியோகத்தர்கள் மீது கூட்டாக அழுத்தத்தை பிரயோகித்தும் முதலாவது தடை வெற்றிகரமாக முறியடிக்கப்பட்டது. இந்த முயற்சியை இத்துடன் நிறுத்திவிடாத இந்த முன்னுதாரணமான பெண் தலைவிகள் மகாவலி அலுவலகத்திற்கு சென்று அவர்களுடைய கிராமம் சம்பந்தப்பட்ட திட்டங்களின் சுருக்க விபரங்களைப் பெற்று அதனை ஊடகத்திற்கு அம்பலப்படுத்தினர்.

சிறு கிராமியக்குழுக்கள் ஒன்றிணைந்து 'இனங்களுக்கிடையே ஒற்றுமையை ஏற்படுத்தும் நிறுவனம் (ஜே.எஸ்.எஸ்.கே)' என அழைக்கப்படும் ஒரு உள்ளூர் சமுதாய மட்டத்திலான அமைப்பொன்றை உருவாக்கி உரிமைகளை அடிப்படையாகக் கொண்டதொரு அணுகுமுறையின் மூலம் சமுதாயத்தை ஒழுங்குபடுத்தியதன் ஊடாகவே இவ்வகையிலான ஒரு கூட்டு எதிர்ப்பினை தெரிவிப்பதற்கு சமுதாயம் ஒன்று திரள்வதற்கான காரணமாக அமைந்தது. ஆரம்பத்தில் ஒரு சிறிய கிராமிய குழுவின் தலைவியாக இருந்த யமுனா இவ்வாறான குழுக்கள் விரிவடைவதற்கு முன்னின்று உழைத்ததுடன் பல்வேறு கிராமிய குழுக்களில் பல பதவிகளை வகிப்பதன் ஊடாக அதற்கு தலைமைத்துவத்தை வழங்கி வந்தாள். இதனூடாக கிராமம் முகம்கொடுத்த தொடர்ச்சியான அநீதிகளுக்கு முகம்கொடுப்பதற்கு ஒரு நிலைபேறான பொறிமுறையொன்று கட்டியெழுப்பப்பட்டது.

பெறுபேறுகளும் அதற்கு அப்பாலும்

ஒரு தனிப்பெண்ணால் ஆரம்பிக்கப்பட்டு சமுதாயத்தின் ஒத்தாசையினால் உரமூட்டப்பட்ட இந்த முயற்சி 54 குடும்பங்களும் தங்களுடைய காணிகளுக்கு சட்டரீதியிலான உரித்தினை பெற்றுக்கொண்டதன் மூலமாக இறுதியில் வெற்றியடைந்தது. கூட்டாகவும் உறுதியாகவும் தெரிவித்த எதிர்ப்பு மற்றும் ஊடகத்திற்கு செய்திகள் வெளியிடப்பட்டமை போன்ற ஒட்டுமொத்த செயற்பாடுகளின் காரணமாகவே இந்த வெற்றி சாத்தியமானது. அந்த சமுதாயம் அத்தோடு நின்றுவிடவில்லை. அவர்கள் இந்த முயற்சியை தொடர்ச்சியாக சம்பந்தப்பட்ட உத்தியோகத்தர்களுடன் முன்னெடுத்து கிராமத்திற்கு நீர் வசதியையும் பெற்றுக்கொண்டனர்.

தனிப்பட்ட பெண் தலைவிகளின் கூட்டு முயற்சிக்கு வரவேற்பையும் கௌரவத்தையும் ஈட்டிக் கொள்வதற்கு கிடைத்தமை ஒரு அடிப்படை வெற்றியாகும். அவர்கள் பொதுநலன் சார்பில் முக்கியமான பங்கீடுபாட்டாளர்களாகவும் குறைகளை தீர்ப்பதற்கு பாடுபடுபவர்களாகவும் சமுதாயம் முகம்கொடுக்கும் பிரச்சினைகளுக்கு தீர்வு பெற்றுத்தருமாறு சம்பந்தப்பட்ட உத்தியோகத்தர்களை வலிந்து கோருபவர்களாகவும் இனங்காணப்பட்டார்கள். பாதிக்கப்பட்டவர்கள் தங்களது சொந்த நிலைமையை புரிந்துகொண்டு அவர்கள் முகம்கொடுக்கும் பிரச்சினைகளுக்கு தீர்வுகளை இனங்காண்பதற்கு ஆற்றல் கொண்டுள்ளார்கள் என அவர்கள் மீது உத்தியோகத்தர்கள் நம்பிக்கையை வெளிப்படுத்துவார்களாயின் அச்சந்தர்ப்பத்தில் மிகவும் புறக்கணிக்கப்பட்ட குழுக்கள் இந்த சவாலை ஏற்றுக்கொள்ள முடியுமென்பதுடன் அவர்கள் அவர்களுடைய சொந்த மாற்றத்திற்கான காரண கர்த்தாவாக இருப்பதற்கும் ஒத்தாசை வழங்க முடியும்.

தற்போது மன்னம்பிட்டியிலுள்ள இந்த கிராமத்தைச் சேர்ந்த மக்கள் எதிர்காலத்தில் அவர்களுக்கு ஏதேனும் சவால்கள் அல்லது அநீதிகள் ஏற்படுமாயின் அதற்கும் ஒருமித்த சமூகமாக ஒற்றுமையுடன் முகம்கொடுப்பதற்கு ஆற்றல் கொண்டவர்களாக மாறியிருப்பதுடன் காணி உறுதியையும் நீர் வசதியையும் பெற்றுக்கொண்டவர்களாக வாழ்ந்து வருகின்றார்கள். இந்த கதை ஒரு தனிநபரின் வெற்றியைப் பற்றிய கதையல்ல. மாறாக அந்த பிரதேசத்தில் உள்ள அனைத்தும் பெண்களும் பெருமையடையக்கூடிய கூட்டுமுயற்சியின் வெற்றியாகும்.

Fight Against Substance Abuse Among Children

Anuradhapura

Rajarata Gemi Shakthi Nirmana Kavaya (RGNK)

Context

Young people who persistently abuse substances experience an array of problems, and the social and economic costs include dysfunction in the family due to increased violence, financial difficulties, indebtedness, increased crime rates and the increasing burden of supporting adolescents and young adults incapable of supporting themselves.

The village of Kuratiyawa in Anuradhapura faced a very serious problem of adolescent addiction to alcohol. Previously more prevalent among adult males, this menace became increasingly common among the younger generation. This adverse practice among youth increased economic difficulties experienced by poor families and caused an increase in violence and crime within the village.

To address this social problem, ADIC was supported by Oxfam to partner with RGNK¹ in launching a campaign to stop adolescent addiction to alcohol. In August 2010 several community representatives belonging to RGNK membership were trained by ADIC. Dayani, from the village of Kuratiyawa was one such person to receive this training.

Process and outcome

After joining RGNK in 2006, the change Dayani underwent as an individual was transformational. She did not have the confidence or the skills for public speaking, and prior to her association with RGNK, had not addressed any gatherings. She was a strong person but with limited exposure and awareness on how to tackle issues, and was unwilling to engage in public forums. However it wasn't long before she emerged a strong, confident leader with the courage and determination to address various issues faced by her community.

Seeing children as young as 8 years abusing alcohol, drugs and stealing, struck a personal chord with Dayani who has two teenage children of her own. Dayani was determined to address the problem but it would not be an easy task. She faced several personal challenges herself, her husband was an alcoholic and she lacked any family support with her mother working overseas as a migrant worker.

Equipped with skills and knowledge from previous trainings, Dayani organized awareness raising campaigns with smaller groups to raise awareness on the detrimental effects of substance abuse, and strategies to mitigate them. The campaigns were conducted with the support of the civil committees. Throughout the process Dayani was able to apply her learning from trainings she had received both from RGNK on social mobilization, community empowerment and from ADIC on managing drug and alcohol addicts.

She organized youth through the creation of youth groups. She had regular meetings with these groups and even had one on one sessions with the affected children. The focus was to help children in the age group 8-12 years. She faced resistance from certain parents of affected children, who were in denial and didn't want their children associated with this social taboo. Dayani takes pride that young leaders emerged as a result of this process.

Results and beyond

Four of the twenty children that were involved in the groups that Dayani worked with have now returned to school, and have come out of the habit of substance abuse. These children have maintained a close rapport with Dayani and other officials that they liaised with, and will in all likelihood, continue their engagement with community work. Continued support will be given to all the children in the network who still need help. Dayani views this as a considerable achievement.

---

1. Rajarata Gemi Shakthi Nirmana Kavaya is a local community based organization located in the North Central District of Anuradhapura traditionally referred to as Rajarata.

The change factors that can be attributed to this success is the close relationship that has been maintained with relevant officials, who are genuinely committed to the betterment of the community through women's leadership, and without whose support Dayani says such progress could not have been made. Some of these officials include the official at the Galnawa Police Children and Women's Desk, the Grama Seveka² and a senior staff member from RGNK, Premasiri. The organisational support received from RGNK, and the stakeholders' ready acceptance and recognition of the role of women leaders serve as strengths of women's leadership in the district.

---

2. Grama Sevaka is the local administrative officer.

ළමුන් අතර ඇති මත් ද්‍රව්‍ය අවහානිකය වැළැක්වීම උදෙසා කෙරෙන සටන

අනුරාධපුර

රජරට ගැමි ශක්ති නිර්මාණ කවය (RGNK)

සන්දර්භය

පුරුද්දක් ලෙස ද්‍රව්‍ය අවහානිකයෙහි යෙදී සිටින තරුණ තරුණියෝ ගැටළු රාශියක් අත්දකිති. මෙහි සමාජීය සහ ආර්ථික පිරිවැය ලෙස, ප්‍රවණ්ඩත්වය වැඩිවීම, මූල්‍යමය අපහසුතා, ණයගැතිබව, අපරාධ වැඩිවීම සහ යොවුන් විශේෂ සිටින දරුවන් නඩත්තු කිරීමේ බර වැඩිවීම සහ තමාට නඩත්තු කර ගැනීමේ හැකියාව නොමැති තරුණ වැඩිහිටියන් සීමිත ආදිය හිසා පවුල තුළ ඇතිවන අකාර්යක්ෂමතාව අයත් වේ.

යොවුන් විශේෂ සිටින දරුවන් මත්පැනට ඇබ්බැහි වීම හිසා අනුරාධපුරයෙහි කුරටියාව ග්‍රාමය තදබල ගැටළුවකට මුහුණ දී තිබුණි. මීට පෙර වැඩිහිටි පිරිමින් අතර වඩාත් ප්‍රචලිතව තිබූ මෙම අනතුරුදායක සිරිත, තරුණ පරම්පරාව තුළ වඩාත් සුලභව දක්නට ලැබුණු දෙයක් බවට පත්වුණි. තරුණයින් අතර තිබූ මෙම නානිකර පුරුද්ද හිසා දුගී පවුල් තුළ ආර්ථික අපහසුතාවයන් අත්දැකීමටද, ග්‍රාමය තුළ ප්‍රවණ්ඩත්වය හා අපරාධ වර්ධනයටද හේතු විය.

මෙම සමාජීය ගැටළුවට පිලියම් යෙදීමේ ලා, මත්පැන් වලට යොවනයිත් ඇබ්බැහිවීම නවත්වා ලීමට රජරට ගැමි ශක්ති නිර්මාණ කවය සමග හවුල්කරුවෙකු ලෙස සංග්‍රාමයක් දියත් කිරීමට ඔක්ස්ෆෑම් ආයතනය මගින් මත්පැන් සහ මත්ද්‍රව්‍ය තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයට සහාය වන ලදී.

2010 වසරේ අගෝස්තු මස රජරට ගැමි ශක්ති නිර්මාණ කවයේ සාමාජිකත්වයට අයත් ප්‍රජා නියෝජිතයින් කිහිපදෙනෙකු මත්පැන් සහ මත්ද්‍රව්‍ය තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය මගින් පුහුණු කරන්නට යෙදුණි. කුරටියාව ගම්මානයේ දේවිකා මෙම පුහුණුව ලබාගත් කෙනෙකි.

ක්‍රියාවලිය සහ ප්‍රතිඵලය

දේවිකා රජරට ගැමි ශක්ති නිර්මාණ කවයට බැඳුණේ 2006 වසරේ බැවින්, පුද්ගලික මට්ටමින් ඇය තුළ සිදුවූ වෙනස විපර්යාසීය විය. ප්‍රසිද්ධියේ කටා කිරීමට විශ්වාසය හෝ හැකියාව ඇය තුළ නොතිබුණාක් මෙන්ම, රජරට ගැමි ශක්ති නිර්මාණ කවය සමග සම්බන්ධවීමට පෙර කිසිම රැස්වීමකදී කටා පවත්වා නොතිබුණි. ඇය ශක්තිමත් තැනැත්තියක් වුවත්, ගැටළු නිරාකරණය ගැන තිබූ දැනුවත්බව සහ නිරාවරණය සීමාකාරී විය. එමෙන්ම ඇය ප්‍රසිද්ධ වේදිකාවල නිරතවීමට අකැමති වූවාය. එහෙත්, වැඩිකල් යාමට පෙර, ඇයගේ ප්‍රජාව මුහුණ දෙන විවිධ ගැටළු පිළිබඳව කටයුතු කිරීමට ධෛර්යය හා අධීක්ෂානාය ඇති ශක්තිමත් විශ්වාසීය නායකාවක් ලෙස මතු වූවාය.

ගැටවර විශේෂ පසුවන දරුවන් දෙදෙනෙකුගේ මවක් වූ ඇයගේ සිත වයස අවුරුදු අටක් වැනි ඉතා අඩු වයසේ සිටින දරුවන් මත්පැන්/මත්ද්‍රව්‍ය අවහානිකයේ යෙදීම සහ සොරකම් කිරීම දැකීමෙන් සසල විය. මෙම ගැටළුව ආමන්ත්‍රණය කිරීමට දේවිකා අධීක්ෂානා කරගත් නමුත්, එය පහසු කාර්යයක් නොවන බව ඇය වටහා ගත්තාය. ඇයට පුද්ගලික ප්‍රශ්නද බොහොමයක් විය. ඇගේ සැමියා මත්පැන් ලෝලියෙක් විය. ඇගේ මවද විදේශගතව රැකියාවක යෙදී සිටි හෙයින් ඇයට පවුලෙන් කිසිම සහායක් නොමැති විය.

මීට පෙර ඇය සම්බන්ධවී තිබූ පුහුණු වලින් ලබාගත් හැකියාවන් සහ දැනුමත් සමග දේවිකා කුඩා කණ්ඩායම් සමග එක්ව ද්‍රව්‍ය අවහානිකයේ විපත්තිදායක ප්‍රතිඵල සහ ඒවා අවම කිරීමේ උපාය මාර්ග ගැන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සංවිධානය කළාය. මේවා ක්‍රියාත්මක වූයේ සිවිල් කමිටුවල සහාය ඇතිවය. මෙම සම්පූර්ණ ක්‍රියාවලිය තුළ, සමාජ සජීවීකරණය සහ ප්‍රජාව බලගැන්වීම පිළිබඳව රජරට ගැමි ශක්ති නිර්මාණ කවයෙන් ලබාදුන් පුහුණු වලින්ද, මත්ද්‍රව්‍ය සහ මත්පැන් වලට ඇබ්බැහි වූවන් කළමනාකරණය පිළිබඳව මත්පැන් සහ මත්ද්‍රව්‍ය තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයෙන්ද ලබාගත් දැනුම දේවිකා භාවිතා කළාය.

යොවන කණ්ඩායම් නිර්මාණය කිරීම හරහා, ඇය යොවනයිත් සංවිධානය කළාය. මෙම කණ්ඩායම් සමග ඇය හිතරම රැස්වීම් පවත්වා, පීඩාවට ලක්වූ දරුවන් සමග පුද්ගලික සැසිද පැවැත්වූවාය. ඇයගේ යොමුව වූයේ, වයස අවුරුදු 8-12 දක්වා වූ දරුවන්ට උපකාරී වීමය. පීඩාවට ලක්වූ සමහර දරුවන්ගේ දෙමාපියන්ගෙන් විරෝධතාද චල්ල විය. මෙම සමාජ තහංචියට සිය දරුවන් සම්බන්ධ කිරීමට ඔවුන් අකැමතිවූවා මෙන්ම එය පිළිගැනීමටද, ඔවුහු මැළි වූහ. මෙම ක්‍රියාවලිය තුළ යොවන නායකයින් මතු වීම ගැන දේවිකා ආඩම්බර වන්නීය.

සමහර දෙමව්පියන්ගේ විරෝධය ඇතිවුවද, ළමුන්ගේ කැමැත්ත මත ගැමිශක්ති ආයතනයේ උදව් උපකාරද මත ගම තුළ ළමා සමාජයක් ස්ථාපිත කෙරිණි. ළමුන්ට අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ පුහුණුව ලබාදුන් අතර, අධ්‍යාපන අයිතිය, සංවර්ධනය වීමේ අයිතිය පිළිබඳ ළමුන්ට අවබෝධය ලබාදෙන ලදී. පාසල් නොගිය මත්පැන් පානය කළ ළමුන් දුසිරිතෙන් අන්තර් පාසල් යාම ආරම්භ කෙරිණි. එහිදී විරෝධය පළකල දෙමව්පියන්ගේද ඇස් දේවිකා දෙසට යොමුවුණි. දෙමව්පියන්ගේ සහයද දිනෙන් දින වැඩිවිය.

ප්‍රතිඵල සහ ඉන් ඔබ්බට

දේවිකා කටයුතු කළ කණ්ඩායම් වල දරුවන් විසිදෙනෙකුගෙන් සතර දෙනෙක් දැනට ආපසු පැසල් යාම ආරම්භ කොට ඇති අතර, ඔවුහු ද්‍රව්‍ය අවහාරිතය කිරීමේ පුරුද්දෙන්ද බැහැර වී සිටිති. මෙම දරුවෝ දේවිකා සමග සහ ඔවුන් වෙනුවෙන් සම්බන්ධීකරණය කළ අනෙකුත් නිලධාරීන් සමඟද කිට්ටු සම්බන්ධතාවක් පවත්වා ගෙන යති. තවද, බොහෝදුරට මොවුන් ප්‍රජා කටයුතු වල නියැලීමද නොකඩවා කරගෙන යනු ඇත. මෙම ජාලයේ සහාය තවදුරටත් අවශ්‍ය වන සියළුම දරුවන්ට නිරන්තරයෙන්ම සහාය ලබාදෙනු ඇත. මෙය සැලකිය යුතු ජයග්‍රහණයක් ලෙස දේවිකා සලකයි.

මෙහි ප්‍රගතිය කෙරෙහි බලපෑ ප්‍රධාන වෙනස්වීමේ සාධකය ලෙස සැලකිය හැක්කේ ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවීය සමානාත්මතාව පිළිබඳ පුහුණු වීම, කාන්තා නායකත්වය හරහා ප්‍රජාවේ වැඩි යහපත උදෙසා අවංකවම කැපවීමෙන් කටයුතු කරන අදාළ නිලධාරීන් සමග පවත්වා ගෙන ගිය කිට්ටු සම්බන්ධතාවයි. ඔවුන්ගේ සහාය නොමැතිව මෙවන් ප්‍රගතියක් කිසිසේත් ලබාගත නොහැකි බව දේවිකා පවසන්නීය. මෙම නිලධාරීන් අතර, ගල්නෑව පොලිස් ළමා හා කාන්තා කාර්යාංශයේ නිලධාරීතුමිය, නීති ආධාර කොමිෂන් සභාවේ නීති උපදේශන නිලධාරීතුමිය, ADIC ආයතනයේ නිලධාරීන්, ග්‍රාම නිලධාරි මහතා, සහ රජරට ගැමි ශක්ති නිර්මාණ කවයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරියෙක් වන ප්‍රේමසිරි ද වෙති. රජරට ගැමි ශක්ති නිර්මාණ කවයෙන් ලත් සංවිධානයික සහාය, සහ කාන්තා නායකාවන්ගේ භූමිකාව පිළිගැනීමට සහ හඳුනාගැනීමට පාර්ශ්වකරුවන් තුළ ඇති සුදානම යන මේවා දිස්ත්‍රික්කය තුළ කාන්තා නායකත්වයෙන් කෙරෙන කටයුතු වල ශක්තිය බවට පත්ව ඇත.

சிறுவர் மத்தியிலான போதைப்பொருள் துஷ்பிரயோகத்திற்கு எதிரான போராட்டம் - அனுராதபுரம்

அனுராதபுரத்திலுள்ள குரட்டியாவ கிராமமானது இளம் பராயத்தினர் மது பாவனைக்கு அடிமையாகும் பாரியதொரு பிரச்சினைக்கு முகம் கொடுத்தது. வயதுவந்த ஆண்கள் மத்தியில் மிகவும் பரவலாக காணப்பட்டுவந்த இந்த பிரச்சினை தற்போது இளம் சந்ததியினர் மத்தியில் மிக வேகமாக பரவியுள்ளது. இளைஞர் மத்தியில் நிலவிய இந்த கெடுதலான பழக்கம் காரணமாக குறிப்பாக வறிய குடும்பங்கள் பாரிய பொருளதார பிரச்சினைகளுக்கு முகம்கொடுத்துதுடன் கிராமத்தில் வன்முறையும் குற்றச்செயல்களும் அதிகரிக்கச் செய்தன.

இந்த சமூகப் பிரச்சினைக்கு தீர்வு காணும் முகமாக எடிக் (ADIC) அமைப்பு ஆர்ஜீஎன்கே (RGNK) உடன் இணைந்து இளம் பராயத்தினர் மதுபாவனைக்கு அடிமையாவதை தடுத்து நிறுத்துவதற்கான வேலைத்திட்டமொன்றை நடைமுறைப்படுத்துவதற்கு ஒகஸ்பாம் நிறுவனம் (OXFAM) எடிக் (ADIC) நிறுவனத்திற்கு தனது ஒத்தாசையை வழங்கியது. 2010 ஆம் ஆண்டு ஆகஸ்ட் மாதம் ஆர்ஜீஎன்கே அமைப்பைச் சேர்ந்த பல சமூகப் பிரதிநிதிகளுக்கு எடிக் அமைப்பினால் பயிற்சிகள் வழங்கப்பட்டன. குரட்டியாவ கிராமத்தைச் சேர்ந்த தயானியும் இந்தப் பயிற்சியை பெற்றுக்கொள்வதற்காக வருகைத் தந்தவர்களில் ஒருவராவார்.

செயன்முறையும் விளைவும்

2006 ஆம் ஆண்டு RGNK அமைப்பில் இணைந்துகொண்ட பின்னர் ஒரு தனிநபர் என்ற வகையில் தயானியில் ஏற்பட்ட மாற்றங்கள் உண்மையிலேயே நிலைமாற்றத்திற்கு வித்திட்ட விடயம் என்றே கூறலாம். அவள் RGNK உடன் இணைந்து கொள்வதற்கு முன்னர் பொது இடங்களில் பேசுவதற்கு தன்னம்பிக்கையும் அதற்கான திறன்களையும் கொண்டிருக்கவில்லை. அவள் உறுதியான பெண்ணாக இருந்தபோதிலும் பிரச்சினைகளை எவ்வாறு கையாளுவது என்பது பற்றி அவளுக்கு குறைவான விழிப்புணர்வும் அனுபவமுமே இருந்தன. இதன் காரணமாக அவள் பொது அரங்குகளில் பேசுவதற்கும் கருமமாற்றுவதற்கும் அவ்வளவாக விரும்பவில்லை. எவ்வாறாயினும் அவள், அவளின் சமுதாயம் முகம்கொடுத்த பல்வேறு பிரச்சினைகள் தொடர்பாக நடவடிக்கை மேற்கொள்வதற்கு தைரியமும் திடசங்கற்பமும் உடைய பலம்பொருந்திய தன்னம்பிக்கைமிக்கதொரு தலைவியாக மாறுவதற்கு அவ்வளவு காலம் எடுக்கவில்லை.

8 வயதுடைய இளம்பிள்ளைகள் கூட மதுபானம் அருந்துதல், போதை வஸ்த்துக்களை பயன்படுத்துதல் மற்றும் களவாடுதல் போன்ற விடயங்களில் ஈடுபடுவதை பார்க்கின்ற போது கட்டினம் பருவமுடைய இரண்டு பிள்ளைகளின் தாய் என்ற ரீதியில் அது தயானியின் மனதை வெகுவாக பாதித்தது. ஆகவே, இந்த பிரச்சினைக்குத் தீர்வுகாண வேண்டுமென தயானி திடசங்கற்பம் பூண்டாளாயினும் அது அவ்வளவு சுலபமான காரியமாக இருக்கவில்லை. இது அவளின் சொந்த வாழ்க்கையிலும் பல்வேறு சவால்களை தோற்றுவித்தது. அவளுடைய கணவனும் கூட மதுவுக்கு அடிமையானவர். அதே நேரத்தில் அவளின் தாயும் வெளிநாட்டில் வேலை செய்து கொண்டிருந்தாள். ஆகவே தனக்கு இந்தப் போராட்டத்திற்கு குடும்பத்திலிருந்து எவ்வித உதவியும் கிடைக்கவில்லை.

இதற்கு முந்திய பயிற்சிகளிலிருந்து அவளுக்கு கிடைத்த அறிவையும் திறனையும் கொண்டவளாக தயானி போதையுட்டும் பொருட்களினால் ஏற்படக்கூடிய மிக மோசமான விளைவுகளையும் அதனை தணித்துக்கொள்வதற்கான உத்திகள் என்ன என்பதைப் பற்றியும் விழிப்புணர்வுட்டும் நிகழ்ச்சிகளை நடாத்தினாள். இந்த விழிப்புணர்வுட்டும் நிகழ்ச்சிகள் சிவில் குழுக்களின் ஒத்துழைப்புடன் நடாத்தப்பட்டன. இந்த செயன்முறை முழுவதிலும் தயானி தான் சமூக அணிதிரட்டல் மற்றும் சமுதாய வலுவூட்டல் சம்பந்தமாக RGNK அமைப்பிடமிருந்தும் போதைவஸ்து மற்றும் மதுபாவனை சம்பந்தப்பட்ட விடயங்களை முகாமைத்துவம் செய்தல் பற்றி எடிக் (ADIC) அமைப்பிடமிருந்து பெற்ற பயிற்சிகளையும் கற்றவைகளையும் பயன்படுத்திக் கொண்டாள்.

அவள் இளைஞர் குழுக்களை ஸ்தாபிப்பதன் ஊடாக இளைஞர்களை ஒழுங்கமைத்தாள். அவள் கிரமமான முறையில் இந்த குழுக்களுடன் கூட்டங்களை நடாத்தியதுடன் ஒரு சந்தர்ப்பத்தில் பாதிக்கப்பட்ட பிள்ளைகளையும் இணைத்துக்கொண்டு கூட்டமொன்றை நடாத்தினாள். 8 முதல் 12 வயதுக்கிடையிலான பிள்ளைகளே இவ்விடயத்தில் முக்கிய கவனம் செலுத்தப்பட்டவர்களாக இருந்தனர். சில சந்தர்ப்பங்களில் அவள் பாதிக்கப்பட்ட பிள்ளைகளின் பெற்றோரிடமிருந்து எதிர்ப்புகளுக்கும் முகம்கொடுத்தாள். சமூகத்தினால் தள்ளிவைக்கப்பட்டுள்ள விடயத்தில் தங்களுடைய பிள்ளைகள் சம்பந்தப்படுவதை விரும்பாத மற்றும் இவ்வாறான பழக்கம் தங்களுடைய பிள்ளைகளுக்கு உள்ளதென மறுக்கும் பெற்றோரிடமிருந்தே இந்த எதிர்ப்புகள் தோன்றின. ஆயினும் தனது இந்த செயன்முறையினூடாக இளம் தலைவர்கள் உருவாகினார்கள் என்பதில் தயானி பெரிதும் பெருமிதம் அடைந்தாள்.

பெறுபேறுகளும் அதற்கு அப்பாலும்

தயானி பணியாற்றிய குழுக்களைச் சேர்ந்த 20 பிள்ளைகளில் நான்கு பிள்ளைகள் தற்போது மீண்டும் பாடசாலைக்கு செல்வதற்கு ஆரம்பித்துள்ளதுடன் அவர்கள் போதையூட்டும் பொருட்கள் பாவனையிலிருந்து விடுபட்டுள்ளார்கள். இந்த பிள்ளைகள் தயானியுடனும் அவர்களுடன் தொடர்பு கொண்டிருந்த உத்தியோகத்தர்களுடனும் நெருங்கிய தொடர்புகளை வைத்துள்ளதுடன் தொடர்ந்தும் சமூக வேலைகளில் தொடர்ச்சியாக ஈடுபடுகின்றார்கள். மேலும் தற்போதும் உதவி தேவைப்படுகின்ற அனைத்து பிள்ளைகளுக்கும் தொடர்ச்சியான உதவிகள் வழங்கப்படுகின்றன. தயானி இதனை கணிசமானதொரு வெற்றியென்றே கருதுகின்றாள்.

பெண்களின் தலைமைத்துவத்தின் ஊடாக சமுதாய மேம்பாட்டிற்காக உண்மையிலேயே தங்களை அர்ப்பணித்துக்கொண்ட சம்பந்தப்பட்ட உத்தியோகத்தர்களுடன் பேணப்பட்ட நெருங்கிய தொடர்பே இந்த வெற்றிக்கு வழிவகுத்த மாற்றத்திற்கான காரணியாக அமைகின்றது. இவ்வாறானதொரு ஒத்தாசை கிடைக்காமல் இருந்திருக்குமாயின் இந்த முன்னேற்றம் சாத்தியமாகி இருக்காதென தயானி கூறுகின்றார். கல்னாவ பொலிஸ் நிலையத்தின் சிறுவர், பெண்கள் கருமபீடத்தை சேர்ந்த உத்தியோகத்தர்கள், கிராம சேவையாளர்கள் மற்றும் RGNC அமைப்பின் சிரேக்ஷ உத்தியோகத்தர் திரு. பிரேமசிறி போன்றவர்கள் இவ்வாறு ஒத்தாசை வழங்கிய உத்தியோகத்தர்களில் சிலர் ஆவர். RGNC அமைப்பிலிருந்து கிடைத்த நிறுவன ரீதியிலான உதவிகள், மாவட்டத்தின் பெண் தலைமைத்துவத்தின் சக்தியாக திகழ்ந்த பெண் தலைவிகளின் பங்களிப்பினை அங்கீகரிப்பதற்கும் எற்றுக்கொள்வதற்கும் ஏனையவர்கள் காட்டிய தயார் நிலையும் இவ்விடயத்தில் முக்கியமானதாகும்.

Collective Action for Equal Land Rights

Vaharai

Koralai Pattu Northern Development Union (KPNDU)

Context

Equal access to and enjoyment of resources is an important demand within the women's movement, and includes control over natural resources in keeping with principles of social equality and justice. In Sri Lanka every community, irrespective of religion and ethnicity, customarily recognized women's rights to land and other immovable property. The recognition of women's rights to land and property varied between by regions, and was generally unequal to that of men.

The laws on land rights pre-date the current Sri Lankan Constitution and they remain valid in spite of their inconsistency with the constitutional provisions on equality. State action is required to bring them in line with the constitutional standards. Much of the post tsunami resettlement took place on State land, with the related laws and administrative practices impinging on equality for women's access to land.

Before 2004, in Vakarai, a small village 65 kilometers North West of Batticaloa town, the Land and property ownership was registered under the men's names only. Despite a long standing matrilineal tradition of land ownership in the East, land given to women by their families during marriage as dowry was registered only in the man's name, indicative of the degree of discrimination, inequality and lack of women's right and ownership over land. Communities and affected women accepted this as the norm, even though it adversely impacted on their independence and ability to constructively head a household unit.

Process and Outcome

In 1995, a partner of OAU in Sri Lanka, KPNDU¹ commenced operations in Sri Lanka. Their preliminary activities were rights based and included educating the community on their rights and entitlements, specifically on land rights and women's rights. At this stage, established village level institutions, such as representatives of the Rural Development Society (RDS) did not support the work of KPNDU and did not support this intended change. There were exceptions emerging from some of the poorest families, in that some men were willing to register their properties under their wives' or daughter's names.

The tsunami disaster had a devastating effect on Vakarai, with extensive damage to property and displacement of people. KPNDU and their networks used this opportunity to mobilize their ideas and push for change among the people who were in different camps. At this stage they were able to garner the support of the Rural Development Societies, Women Rural Development Societies (WRDS) and Fishing Societies which were recognized as active community based civil society stakeholders. KPNDU benefited by the influx of funding and resources, with certain NGOs agreeing to provide support specifically on land and property ownership registration for women. As part of this advocacy KPNDU worked with the Grama Niladhari, Divisional Secretary and land officials involved in land registration, acting as change agents explaining to both affected communities and to officials who opposed the registering of land to women.

KPNDU built temporary shelters under the women's names and supplied needed materials as initial steps. Other NGOs welcomed this idea and came forward to supply materials to women. KPNDU was able to structure their intervention on the needs of the people, by meeting several women in the camps and gathering their inputs on this issue. The authorities then gave priority to these women to select the land, as per their preferred area of residence. They had discussions with their families, including their husbands and selected their preferred location for permanent housing. During tsunami resettlement, KPNDU built 86 houses; 58 were registered under the woman's name, 06 houses registered under the man's name, and 22 houses were registered under the both names as joint ownership.

---

1 Koralai pattu North Development Union is a community based organisation based in the Ampara District in the Eastern Province.

Results and Beyond

Through persistent efforts and careful strategizing KPNDU has been able to achieve significant results in challenging tradition and changing the mindset of both men and women. KPNDU has been able to influence a majority of men who strongly feel that women should have property rights, with only a few disagreeing and unwilling to participate. Communities recognize the importance of and accept joint land registration. There are also certain families that prefer to register in the name of the woman only.

This case study reflects the value of collective action and the importance of networks when pursuing action on behalf of the community. The foremost factor that can be attributed to the successes achieved is that there was widespread prioritization of this issue across stakeholders and networks. KPNDU's prioritization of this issue and the unstinted commitment to this cause enabled them to earn the necessary recognition to spearhead this campaign.

සම ඉඩම් අයිතීන් සඳහා සාමූහික ප්‍රයත්නය

වාහරයි

කෝරළේ පත්තු උතුර සංවර්ධන පදනම (KPNDU)

සන්දර්භය

සම්පත් සඳහා සම ප්‍රවේශය සහ භුක්තිය කාන්තා ව්‍යාපාරය තුළ වැදගත් මෙන්ම ප්‍රබල ඉල්ලීමක් වන අතර, සමාජ සමානාත්මතාවය සහ සාධාරණත්වය යන මූලධර්ම වලට අනුකූලව ස්වභාවික සම්පත් මත පාලනයද එයට ඇතුළත් වේ. සිය ආගම ධර්මය සහ ජනවාර්ගිකත්වය කුමක් වුවත්, ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම ප්‍රජාවක්ම ඉඩම් සහ අනෙකුත් නිශ්චල දේපළ පිළිබඳව කාන්තාවන්ට ඇති අයිතිය සිරිතක් වශයෙන් පිළිගෙන තිබුණි. කාන්තාවන් හට ඉඩම් සහ දේපළ වලට ඇති අයිතිය පිළිගැනීම පළාත් අනුව විවිධ වූ අතර, එය සාමාන්‍යයෙන් පිරිමින් හට ඇති අයිතියට අසමාන විය.

ඉඩම් අයිතීන් පිළිබඳ නීතිය පවතින ශ්‍රී ලංකා ව්‍යවස්ථාවට වඩා ඉපැරණි වන අතර, සාමානාත්මතාවය ගැන ව්‍යවස්ථාවෙහි ප්‍රතිපාදන සමග ඒවායෙහි පවතින නොගැළපීම මත වුවද තවමත් වලංගුව පවතී. ඒවා ව්‍යවස්ථාමය ප්‍රමිතීන් සමග එක් තලයකට ගෙන ඒම සඳහා රාජ්‍යමය ක්‍රියාමාර්ගයක් අවශ්‍යය.

පශ්චාත් සුනාමි හැටුණ පදිංචිකරවීම් බොහෝමයක් රජයේ ඉඩම් වල සිදුවූයේ අදාළ නීති සහ පරිපාලන භාවිතයන් තුළින් ඉඩම් වලට කාන්තා ප්‍රවේශයෙහි ඇති සාමානාත්මතාවය ගැන ගැටුම් ඇති කරමිනි.

වසර 2004 ට පෙර, මඩකලපුව නගරයට කිලෝ මීටර් 65 ක් වයඹට පිහිටා ඇති වාකරේ නමැති කුඩා ගම්මානයෙහි ඉඩම් සහ දේපළ හිමිකම් ලියාපදිංචි කෙරුණේ පිරිමින්ගේ නමට පමණි. දීර්ඝ කාලයක් නැගෙනහිර ප්‍රදේශයෙහි ඉඩම් හිමිකම් සම්ප්‍රදායානුකූලව පැවතුණේ මාතෘවංශියව (මවගේ පාර්ශවය තුළ) වුවද, සිය විවාහයේදී කාන්තාවන් හට සිය පවුල් වලින් දායාදය ලෙස ලැබෙන ඉඩම් ලියාපදිංචි කෙරුණේ පිරිමි පාර්ශවයෙහි නමටය. මේ මඟින්, වෙනස් කොට සැලකීමේ උග්‍රධව, අසාමානාත්මතාවය සහ ඉඩම් කෙරෙහි කාන්තාවන්හට අයිතීන් සහ හිමිකම් නොමැති බව යන මේවා මොනවට පෙන්නුම් කෙරුණි. මෙම තත්ත්වය, ගෘහස්ථ ඒකකයක් වැඩදායක ලෙස පවත්වාගෙන යාමට ඇති ඔවුන්ගේ නිදහස සහ හැකියාව කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපෑම් එල්ල කළද, ප්‍රජාවට බලපෑමට ලක්වූ කාන්තාවන් විසින්ද මෙය සාමාන්‍ය දෙයක් ලෙස පිළිගන්නා ලදී.

ක්‍රියාවලිය සහ ප්‍රතිඵලය

1995 වසරේදී ඔක්ස්ෆර්ම් ඕස්ට්‍රේලියානු හවුල්කාර සංවිධානයක් වූ කෝරළේ පත්තු උතුර සංවර්ධන පදනම¹ සිය මෙහෙයුම් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ආරම්භ කරන ලදී. ඔවුන්ගේ මූලික ක්‍රියාකාරකම් අයිතීන් පාදක කරගත් ඒවා වූ අතර, සිය අයිතීන් සහ හිමිකම් පිළිබඳව විශේෂයෙන් ඉඩම් අයිතීන් සහ කාන්තා අයිතීන් පිළිබඳව ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම ඇතුළත් විය. මෙම අවස්ථාවේදී, ග්‍රාම සංවර්ධන සමිතියෙහි නියෝජිතයින් වැනි සංස්ථාපිත ග්‍රාමීය මට්ටමෙහි ආයතන විසින්, කෝරළේ පත්තු උතුර සංවර්ධන පදනමෙහි කාර්යයන් හට හෝ ඔවුන් ඇතිකිරීමට බලාපොරොත්තුවූ මෙම වෙනස කෙරෙහි හෝ සහයක් නොදක්වන ලදී. එහෙත් සමහර ඉතාමත්ම දුගී පවුල්වල පිරිමින් ඔවුන්ගේ දේපල සිය භාර්යාවන්ගේ හෝ දියණියන්ගේ නමට ලියා පදිංචි කිරීමට කැමතිවීම පවතින තත්වයෙහි වෙනසක් ලෙස මතුවුණි.

සුනාමි ව්‍යසනය මඟින් වාකරේ ගම්මානය තුළ සිදුවූ දේපල විනාශය සහ පුද්ගලයින් අවතැන්වීම අති විශාල වූ අතර, එමඟින් අති විනාශකාරී බලපෑමක් ඇතිවිය. කෝරළේ පත්තු උතුර සංවර්ධන පදනම සහ ඔවුන්ගේ ජාල මඟින් මෙම අවස්ථාවෙන් ප්‍රයෝජන ගෙන විවිධ කඳවුරු තුළ සිටි ජනතාව අතර වෙනසක් කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමෙහි යෙදුණි. මෙහිදී ඔවුන් හට ග්‍රාම සංවර්ධන සමිති, කාන්තා ග්‍රාම සංවර්ධන සමිති සහ ධීවර සමිති වැනි ක්‍රියාකාරී ප්‍රජා මූලික සමාජ පාර්ශ්වකරුවන් පිළිගෙන තිබූ සංවිධානවල සහාය ලබා ගැනීමට හැකිවිය. සමහර රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන කාන්තාවන් හට ඉඩම් සහ දේපළ හිමිකම් ලියාපදිංචි කිරීම ගැන විශේෂයෙන් සහාය දැක්වීමට කැමැත්ත පළකිරීමත් සමග කෝරළේ පත්තු උතුර සංවර්ධන සංගමය හට අරමුදල් සහ සම්පත් ගලා ඒම හරහා ප්‍රතිලාභ ලැබුණි. මෙම උද්දේශන ක්‍රියාවලියේ අංගයක් ලෙස කෝරළේ පත්තු උතුර සංවර්ධන පදනම විසින් ග්‍රාම නිලධාරීන්, ප්‍රාදේශීය ලේකම් සහ ඉඩම් ලියාපදිංචි කිරීමට සම්බන්ධ ඉඩම් නිලධාරීන් සමග කටයුතු කරමින්

1 කෝරළේ පත්තු උතුර සංවර්ධන පදනම යනු නැගෙනහිර පළාතේ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කය තුළ ප්‍රජා මූලික සංවිධානයකි.

කාන්තාවන් හට ඉඩම් ලියා පදිංචි කිරීමට ඵරෙහි වූ ප්‍රජාවන්ට සහ නිලධාරීන් හට ඒ පිළිබඳව පැහැදිලි කරදෙමින් වෙනස්කම් කිරීමේ නියෝජිතයින් ලෙස කටයුතු කරන ලදී.

මූලික පියවර ලෙස කෝරළේ පත්තු උතුර සංවර්ධන පදනම විසින් කාන්තාවන්ගේ නමට තාවකාලික වාසස්ථාන ඉදිකර අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය සපයා දෙන ලදී. කඳවුරු තුළ සිටින කාන්තාවන් කිහිප දෙනෙකු හමුවී මෙම ගැටළුව පිළිබඳව ඔවුන්ගේ අදහස්ද ලබාගෙන, ජනතාවගේ අවශ්‍යතා මත සිය මැදිහත්වීම ව්‍යුහගත කිරීමට කෝරළේ පත්තු උතුර සංවර්ධන පදනමට හැකිවිය. ඵවිට බලධාරීන් විසින් මෙම කාන්තාවන් හට ඔවුන් වාසය කිරීමට වඩාත්ම කැමති පෙදෙස් වලින් ඉඩම් තෝරා ගැනීමේ ප්‍රමුඛත්වය ලබා දෙන ලදී. ඔවුහු සිය සැමියා ඇතුළු ඔවුන්ගේ පවුල් සමග සාකච්ඡා කර ස්ථිර නිවාස සෑදීම සඳහා වඩාත් කැමති පෙදෙස් තෝරා ගත්හ. සුනාමියෙන් අවතැන් වූවන් නැවත පදිංචි කිරීමේ කාලය තුළ කෝරළේ පත්තු උතුර සංවර්ධන පදනම විසින් නිවාස 86 ක් ඉදිකරන ලදී. 58 ක් කාන්තාවන්ගේ නමට ලියා පදිංචි කරන ලදී. නිවාස 6 ක් පිරිමින්ගේ නමට ලියා පදිංචි කර, නිවාස 22 ක් හවුල් හිමිකම් සහිතව දෙදෙනාගේම නමට ලියා පදිංචි කරන ලදී.

ප්‍රතිලාභ සහ ඉන් ඔබ්බට

කෝරළේ පත්තු උතුර සංවර්ධන පදනම මගින් නිරන්තර උත්සහයෙන් සහ දක්ෂ ලෙස උපාය මාර්ගිකව කටයුතු කිරීමෙන්, සම්ප්‍රදායයට අභියෝග කිරීම තුළින් සුවිශේෂී ප්‍රතිඵල ලබාගෙන පිරිමින්ගේ සහ කාන්තාවන්ගේ මනස වෙනස් කිරීම සාර්ථකව ඉටුකර ගන්නා ලදී. කාන්තාවන් හට දේපොළ අයිතිය තිබිය යුතු යැයි තදබල ලෙස සිතන පිරිමින් බොහෝ දෙනෙකුට බලපෑම් කිරීමට කෝරළේ පත්තු උතුර සංවර්ධන පදනමට හැකිවිය. මෙයට එකඟ නොවී සහභාගි නොවූයේ ඉතා සුළුතරයකි. හවුල්ව ඉඩම් ලියාපදිංචි කිරීමේ වැදගත්කම ප්‍රජාව විසින් හඳුනාගෙන, එය පිළිගෙන ඇත. කාන්තාවන්ගේ නමට පමණක් ලියාපදිංචි කිරීමට වඩා කැමැත්තක් දැක්වූ සමහර පවුල්ද සිටියහ.

මෙම සිද්ධි අධ්‍යයනයෙන් විදහා දක්වන්නේ සාමූහිකව ක්‍රියාත්මක වීමේ අගය සහ ප්‍රජාව වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීමේදී ජාලයන්ගේ වැදගත්කමය. මෙම සාර්ථකත්වයන් ලබා ගැනීමේදී හේතු කාරක වූ ප්‍රධානතම සාධකය ලෙස සැලකිය හැක්කේ, මෙම ගැටළුවට පාර්ශ්වකරුවන් සහ ජාල හරහා පුළුල් ප්‍රමුඛත්වයක් ලබාදීමයි. කෝරළේ පත්තු උතුර සංවර්ධන පදනම මගින් මෙම ගැටළුවට ප්‍රමුඛත්වය දීම සහ ඒ වෙනුවෙන් දැක්වූ මහා කැපවීම තුළින් මෙම ප්‍රයත්නය ඉදිරියට ගෙන යාමට අවශ්‍ය පිළිගැනීම ලබාගැනීමට ඔවුන්ට හැකිවිය.

சமத்துவ காணி உரிமைக்கான ஒன்றிணைந்த செயற்பாடு – வாகரை

வளங்களை அடைந்துகொள்வதற்கும் அனுபவிப்பதற்கும் சமமான உரிமையை பெண்கள் கொண்டிருக்க வேண்டுமென்பது பெண்கள் இயக்கங்களினால் முன்வைக்கப்படும் முக்கியமானதொரு கோரிக்கையாக இருந்துவருவதுடன் இது சமூகநீதி மற்றும் சமத்துவத்துவம் போன்ற கோட்பாடுகளின் அடிப்படையில் இயற்கை வளங்கள் மீதுகொண்டுள்ள கட்டுப்பாட்டையும் உள்ளடக்குகின்றது. இலங்கையை பொறுத்தமட்டில் இனம், மதம் என்ற பேதமின்றி பெண்களுக்கான காணி மற்றும் அசையும் சொத்துக்களுக்கான உரிமைகள் அனைத்து சமுதாயங்களிலும் மரபுரீதியாக ஏற்றக்கொள்ளப்பட்டுள்ளன. காணி மற்றும் சொத்துக்கள் மீது பெண்கள் கொண்டுள்ள உரிமைக்கான அங்கீகாரம் பிராந்தியத்திற்கு பிராந்தியம் வேறுபாடுகளை கொண்டிருந்ததுடன் ஆண்களுக்குரிய உரிமைகளுடன் ஒப்பிடுகையில் பொதுவாக சமத்துவமற்ற தன்மையிலேயே அது காணப்பட்டது.

காணி உரிமைகள் பற்றிய சட்டங்கள் தற்போதைய இலங்கை அரசியலமைப்பு உருவாக்கப்பட்ட காலத்துக்கும் முன்னரான காலம் வரை கடந்து செல்வதுடன் சமத்துவம் பற்றிய தற்போதைய அரசியல் அமைப்பு ரீதியிலான ஏற்பாடுகளுக்கு இனங்கியொழுக்காத தன்மைகள் காணப்பட்டபோதிலும் அவை இற்றைவரை செல்லுபடியானதாகவும் இருக்கின்றன. அவற்றை அரசியல் அமைப்பு ரீதியிலான தரங்களுக்கு ஏற்ற வகையில் சீரமைப்பதற்கு அரசின் செயற்பாடுகள் தேவைப்படுகின்றன. சுனாமிக்கு பின்னரான அநேகமான மீள்குடியேற்றங்கள் அரசு காணிகளிலேயே மேற்கொள்ளப்பட்டதுடன் காணிகளை பெற்றுக்கொள்வதற்கு பெண்களுக்குரிய சமத்துவ உரிமைகள் சம்பந்தப்பட்ட சட்டங்கள் மற்றும் நிர்வாக நடைமுறைகள் மீறப்படும் வகையில் இடம்பெற்றன.

மட்டக்களப்பு நகரத்திற்கு 65 கிலோமீற்றர் வடமேற்கில் அமைந்துள்ள வாகரை எனும் சிறிய கிராமத்தில் காணிகளும் சொத்துக்களும் 2004 ஆம் ஆண்டிற்கு முன்னர் ஆண்களின் பெயரில் மாத்திரமே பதிவுசெய்யப்பட்டன. கிழக்கில் காணிகளின் உரித்து சம்பந்தமாக நீண்டகாலமாக பின்பற்றி வரப்பட்ட தாய்வழி பாரம்பரியத்தை மீறி திருமணத்தின் போது சீதனமாக பெண்ணுக்கு அவளின் குடும்பத்தினால் வழங்கப்படுகின்ற காணி ஆணின் பெயரில் மாத்திரம் பதிவுசெய்யப்பட்டதின் மூலம் காணிகள் சம்பந்தமாக பெண்கள் கொண்டுள்ள குறைவான உரிமையையும் பாரபட்சத்தின் அளவையும் உணர்ந்துகொள்ளக்கூடியதாக இருக்கின்றது. இது சுதந்திரம் மற்றும் ஒரு குடும்பத்தில் ஆக்கபூர்வமாக தலைமைத்துவத்தை வகிப்பதற்குரிய ஆற்றல் ஆகியவற்றின் மீது பெண்களுக்கு மிக மோசமான தாக்கத்தை ஏற்படுத்தவல்ல விடயமாக இருப்பினும் இதனை சமுதாயங்களும் பாதிக்கப்பட்ட பெண்களும் ஒரு நெறியாக ஏற்றுக்கொண்டனர்.

செயன்முறையும் பெறுபேறும்

1995 ஆம் ஆண்டு இலங்கை ஒக்ஸ்பாம் அவுஸ்திரேலியா (OAU) அமைப்பின் பங்காளர் கோரளைப்பற்று வடக்கு அபிவிருத்தி ஒன்றியம் (KPNDU) தனது செயற்பாடுகளை இலங்கையில் ஆரம்பித்தது. அவர்களின் ஆரம்பக்கட்ட செயற்பாடுகள் உரிமைகளை மையமாகக் கொண்டதாக இருந்ததுடன் சமுதாயத்தை, அவர்களின் உரிமைகள் மற்றும் உரித்துகள் பற்றியும் குறிப்பாக காணி உரிமைகள் மற்றும் பெண்கள் உரிமைகள் பற்றியும் அறிவுட்டிடுவதாக இருந்தது. இக்கட்டத்தில் கிராமிய அபிவிருத்தி சங்கம்(RDS) போன்ற கிராமிய மட்டத்தில் ஸ்தாபிக்கப்பட்ட நிறுவனங்கள் KPNDU அமைப்பின் வேலைகளுக்கு ஒத்தாசை வழங்கவில்லையென்பதுடன் எதிர்பார்த்த மாற்றங்களை கொண்டுவருவதற்கும் உதவவில்லை. ஆயினும் மிகவும் வறிய சில குடும்பங்களிலிருந்து விதிவிலக்கான விடயங்கள் இடம்பெற்றன. இவர்களில் சில ஆண்கள் அவர்களின் சொத்துக்களை தங்களுடைய மனைவியின் அல்லது மகளின் பெயரில் பதிவு செய்தார்கள்.

சுனாமி பேரழிவினால் வாகரை பாரிய சேதத்திற்கு உள்ளாகியது. மக்கள் பெருமளவு இடம்பெயர்ந்ததுடன் சொத்துக்களும் பாரியளவில் நாசமடைந்தன. KPNDU அமைப்பும் அதன் வலையமைப்புகளும் இந்த சந்தர்ப்பத்தை உசிதமான முறையில் பயன்படுத்தி அவர்களின் கருத்துக்களை ஒன்றிணைத்து இடம்பெயர்ந்து பல்வேறு முகாம்களில் வாழ்ந்த மக்களை ஒரு மாற்றத்திற்காக வழிநடத்தினார்கள். இக்கட்டத்தில் அவர்களுக்கு கிராம அபிவிருத்திச் சங்கத்தின் உதவியை பெற்றுக்கொள்வதற்கு

இயன்றதுடன் பெண்கள் கிராமிய அபிவிருத்தி சங்கங்கள் (WRDS) மற்றும் மீன்பிடி சங்கங்கள் ஆகியவை முனைப்பான சிவில் சமூக பங்கீடுபாட்டாளர்களாக இனங்காணப்பட்டனர். KPNDU தங்களை நோக்கி வந்த பெருமளவு நிதி மற்றும் ஏனைய வளங்களினால் நன்மையடைந்ததுடன் சில அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்கள் பெண்களுக்கான காணி மற்றும் சொத்துக்கள் மீதான உரித்து சம்பந்தமான விடயங்களுக்கு உதவி வழங்குவதற்கு இணக்கம் தெரிவித்தன. இந்த பரிந்துரையின் ஒரு பகுதியாக KPNDU அமைப்பு காணிகளை பதிவுசெய்யும் செயற்பாட்டில் கிராம சேவை உத்தியோகத்தர்கள், பிரதேச செயலாளர்கள் மற்றும் காணி உத்தியோகத்தர்களுடன் பணியாற்றி பாதிக்கப்பட்ட சமுதாயங்களுக்கும் காணிகளை பெண்களின் பெயரில் பதிவு செய்வதற்கு எதிர்ப்பு தெரிவிக்கின்ற உத்தியோகத்தர்களுக்கும் விடயங்களை தெளிவுபடுத்தி மாற்றம் ஏற்படுத்துவதற்கான காரணியாக செயற்பட்டது.

KPNDU பெண்களின் பெயர்களின் கீழ் தற்காலிக வீடுகளை அமைத்து, தேவையான சில பொருட்களை முதற்கட்டமாக வழங்கியது. மற்றைய அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்கள் இந்த கருத்தினை வரவேற்றதுடன் பெண்களுக்கு சில மூலப்பொருட்களை வழங்குவதற்கும் முன்வந்தன. KPNDU அமைப்பு முகாம்களிலுள்ள சில பெண்களை சந்தித்து இந்த விடயம் சம்பந்தமாக அவர்களின் கருத்துக்களை சேகரித்ததின் மூலம் மக்களின் தேவையின்பால் அவர்களின் இடையீட்டினை கட்டமைத்துக்கொள்ள இயன்றது. அதனையடுத்து உத்தியோகத்தர்கள் இப்பெண்கள் வாழ விரும்பும் பிரதேசத்திற்கேற்ப காணிகளை தெரிவு செய்வதற்கு இந்த பெண்களுக்கு முன்னுரிமை வழங்கினர். இப்பெண்கள் இவர்களின் கணவன்மார் உள்ளிட்ட குடும்பத்தினருடன் கலந்துரையாடி நிரந்தர வீடுகளை அமைப்பதற்கு அவர்கள் விரும்பும் இடங்களை தெரிவுசெய்தனர். சுனாமி மீள்குடியேற்றக்காலத்தில் KPNDU 86 வீடுகளை அமைத்ததுடன் அதில் 58 வீடுகளை பெண்களின் பெயர்களில் பதிவுசெய்தது. இவற்றில் 06 வீடுகள் ஆண்களின் பெயர்களில் பதிவுசெய்யப்பட்டதுடன் 22 வீடுகள் இரண்டு பேரின் பெயரிலும் கூட்டாக பதிவு செய்யப்பட்டன.

பெறுபெறுகளும் அதற்கு அப்பாலும்.

தொடர்ச்சியான முயற்சிகளையும் மிகக்கவனமாக உருவாக்கப்பட்ட உத்திகளையும் கொண்டு KPNDU அமைப்பு இந்த பாரம்பரியத்திற்கு சவால்விடுவதற்கும் ஆண்களினதும் பெண்களினதும் சிந்தனையோட்டை மாற்றுவதற்கும் மேற்கொண்ட முயற்சியில் கணிசமானளவு அடைவுகளை பெற்றுள்ளது. பெண்களுக்கு சொத்துரிமை இருக்க தேவையில்லை என மிக உறுதியாக கருத்துரைக்கின்ற அநேகமான ஆண்கள் மீது செல்வாக்கு செலுத்துவதற்கு KPNDU அமைப்பிற்கு இயன்றதுடன் ஒரு சிலர் மாத்திரமே இதற்கு இணங்காமலும் பங்கேற்பதற்கு விரும்பாமலும் இருக்கின்றனர். காணிகள் கூட்டாக பதிவு செய்யப்படுவதன் முக்கியத்துவத்தை சமுதாயங்கள் அங்கீகரிப்பதுடன் காணி கூட்டாக பதியப்படுவதை ஏற்றுக்கொள்கின்றனர்.

இந்த கற்கைச்சம்பவம் கூட்டாக செயற்படுவதின் பெறுமதியை வெளிப்படுத்துவதுடன் சமுதாயத்தின் சார்பில் நடவடிக்கை மேற்கொள்ளும்போது வலையமைப்புகளின் முக்கியத்துவத்தையும் வெளிக்காட்டுகின்றது. இவ்விடயத்தில் அடைந்துகொண்ட வெற்றிகளுக்கு மிகவும் முன்னணி காரணியாக அமைவது பங்கீடுபாட்டாளர்கள் மற்றும் வலைப்பின்னல்களுக்கு மத்தியில் பிரச்சினைகள் பரந்தளவு முன்னுரிமைபடுத்தப்பட்டதும் ஆகும். KPNDU இப்பிரச்சினையை முன்னுரிமைப்படுத்தி அதன்பால் தளராது அர்ப்பணிப்புடன் செயலாற்றியமையே இந்த முயற்சியை முன்னெடுத்துச் செல்வதற்கு தேவையான அங்கீகாரத்தைப் பெற்றுத்தந்தது.

A Woman's Bravery Halts Unauthorized Land Acquisition

Hambantota

Hambantota Rural Development Foundation (HRDF)

Context

Kumari lives in Andarawewa, a small scrubland in the Hambantota District. Like many women who live in rural Sri Lanka, she lacked awareness on her rights and entitlements due to little or no exposure to information and opportunities. However, this did not stop her from dreaming about change, both at a personal level and for her community. She was by nature quite a timid and backward personality and dared not venture long distances out of her home by herself. She was very frightened of police officers and had never been to a police station alone. Although she was trapped within traditional expectations of women and largely confined to the home, she yearned to learn, to build her capacities and skills to grow.

The society she lived in never provided her many opportunities until she became part of HRDF¹. After being approached by a HRDF field officer, she agreed to join HRDF in 2007, a decision that would change her life forever. The exposure, trainings and opportunities she received then on from HRDF changed her as an individual and gave her the strength as a person to break the shackles that confined her. It made her realize her worth and her potential to be a woman leader and bring about change for the community she lives in. The trainings introduced systems and processes for identifying opportunities to rise in the wake of challenges and to seek redress for grievances faced by her community.

A common phenomena faced by communities in several districts, including Hambantota is that of land grabbing, where the arbitrary and forceful capturing of rural lands for commercial and development purposes has become almost routine. In seeking justice, communities have to often confront very wealthy and powerful political actors.

Process and outcome

The following incident showcases how Kumari was able to demonstrate qualities of courage, resilience and commitment as a dynamic woman leader in the community. In 2009, Kumari witnessed a bull dozer attempting to break the fence of a paddy land that was being cultivated by several families. Seeing this unexpected action she confronted the people who were trying to break the fence and questioned their right to destroy the paddy lands.

She was informed that a local politician had purchased all 25 acres of this land. She questioned how a politician could purchase land that the community had enjoyed possession of for nearly 25 years. Following this, the tractor started its engine again to proceed with the breaking of the fences. Kumari lay down on the road obstructing the path of the tractor. The driver did not stop and slowly started to drive towards her. She just lay still *"at that moment, I thought to myself, I am prepared to lay my life on the line for this community cause."* The tractor approached within inches of Kumari, but realizing that this will not make her move, they abandoned the idea and went away.

Kumari did not stop there. She called the police hotline 119 to complain but no action was taken. This was followed up with an official complaint, where she faced significant harassment, as none of the police officers were prepared to take the case seriously. Subsequently however, together with other members of the community, this incident was communicated to a certain prominent politician. The police took notice of the issue. The Officer in Charge summoned both parties to the police station, and upon hearing both parties directed this issue to the Divisional Secretary, who has jurisdiction regarding matters relating to land.

Results and beyond

On inspection of the relevant documents it was revealed that the local politician in question did not in fact have ownership over the 25 acres originally claimed but instead only had ownership of 3 acres. The rest of the land was therefore released for the community to continue their cultivation and livelihood as before.

---

1. Hambantota Ruhunu Development Federation is a local community based organization located in the Hambantota District.

Without her exposure to HRDF and the subsequent training and awareness-raising, Kumari would never have dreamed of boldly challenging corrupt power. The most significant change in her life was her internal transformation and empowerment following her association with HRDF, and her ability to apply this learning through her leadership position in serving the community. She was open to learning and took initiative to take action. She was able not only to transform herself but also influence the community to collectively stand up to power. Kumari's story is a reminder that women leaders are a force to reckon with and that they will rise up against authority to have their issues addressed.

කාන්තාවකගේ නිර්නීතකම හරහා නීති විරෝධී ඉඩම් අත්පත් කරගැනීමට හරස් වෙයි

හම්බන්තොට

රුහුණු සංවර්ධන පදනම (HRDF)

සන්දර්භය

කුමාරි හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ කුඩා ලඳු බිමක් වන අන්දරවැව ග්‍රාමයේ දිවිගෙවන්නීය. තොරතුරු සහ අවස්ථා වලට නිරාවරණය වී නොමැති හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ ගම්බද බොහෝ කාන්තාවන් හට මෙන් ඇයටද ඇයගේ අයිතීන් සහ හිමිකම් ගැන දැනුවත් කමක් නොතිබුණි. එහෙත්, පුද්ගලික මට්ටමේ සහ ප්‍රජාව තුළද සිදුවිය යුතු වෙනස්කම් ගැන සිහින මැවීම නතර කිරීමට එම නොදැනුවත්කම හේතු නොවීය. ඇය ස්වභාවයෙන්ම බියගුලු පසුබාහ තැනැත්තියක් වූ අතර, ඇගේ නිවසින් පිට දුර බැහැර ගමනක් හෝ තනිව යාමට ඉදිරිපත් නොවූවය. ඇය පොලිස් නිලධාරීන්ට බොහෝ සේ බියවූ අතර කිසිදිනක තනිව පොලිස් ස්ථානයකට ගොස් නොතිබුණි. කාන්තාවන්ගේ සම්ප්‍රදායික අපේක්ෂාවන් තුළ කොටුවී සිටි ඇය වැඩි කාලයක් ඇගේ නිවසේ ගත කළ නමුත්, ඉගෙනීමටත්, ඇගේ හැකියාවන් සහ කුසලතා වර්ධනය කර ගැනීමටත් මහත් සේ ආශා කළාය.

ඇය හම්බන්තොට රුහුණු සංවර්ධන පදනමෙහි¹ කොටසක් බවට පත්වන තුරු ඇය ජීවත් වූ සමාජය මඟින් ඇයට අවස්ථා ලබාදී නොතිබුණි. හම්බන්තොට රුහුණු සංවර්ධන පදනමේ කෙණ්ත්‍ර නිලධාරීන් ඇයව හමුවීම, ඇය 2007 වසරේදී එම සංගමයට බැඳීමට කැමැත්ත පළ කිරීමට හේතු සාධක විය. එතැන් පටන් ඇය හම්බන්තොට රුහුණු සංවර්ධන සංගමයෙන් ලබාගත් නිරාවරණය, පුහුණු සහ අවස්ථා නිසා පුද්ගලයෙක් ලෙස ඇය වෙනස් වූ අතර, ඇයව සීමාකර බැඳ දමා තිබූ යදම් බිඳ දැමීමට ඇයට ශක්තියද ලැබුණි. එමඟින් ඇයගේ වටිනාකමත්, කාන්තා නායිකාවක් වීමට සහ ඇය ජීවත්වන ප්‍රජාව තුළ වෙනසක් කිරීමට ඇය තුළ තිබූ විභවයත් ඇය විසින් තේරුම් ගන්නා ලදී. පුහුණුවීම් මඟින් අභියෝග ඉදිරියේ නැඟී සිටීමට අවස්ථා හඳුනා ගැනීමටද ඇගේ ප්‍රජාව විසින් මුහුණ දෙන දුක් ගැනවිලි වලට ප්‍රතිකර්ම සෙවීමටද අවශ්‍ය පද්ධතිද, ක්‍රියාවලියන්ද හඳුන්වා දෙන ලදී.

හම්බන්තොට ඇතුළු දිස්ත්‍රික්ක කිහිපයකම ප්‍රජාව මුහුණ දෙන පොදු සංසිද්ධියක් වනුයේ ඉඩම් කොල්ලකෑමය. ගම්බද ඉඩම් වාණිජ සහ සංවර්ධන අරමුණු උදෙසා අත්තනෝමතිකව සහ බලහත්කාරයෙන් අල්ලා ගැනීම සාමාන්‍ය ක්‍රම වර්ගවක් බවට පත්ව ඇත. සාධාරණත්වයක් ඉටුකර ගැනීම පිණිස නිතරම බොහෝ ධනවත් සහ බලවත් දේශපාලනික ක්‍රියාකරුවන් හට අභියෝග චල්ල කිරීමට ප්‍රජාවන් හට සිදුව ඇත.

ක්‍රියාවලිය සහ ප්‍රතිඵලය

ප්‍රජාව තුළ ක්‍රියාශීලී කාන්තා නායිකාවක් ලෙස කුමාරි සිය ටොට්ටිය, දරා ගැනීමේ ශක්තිය සහ කැපවීම යන ගුණාංග ඔප්පු කර පෙන්නුම් කළ අයුරු පහත දැක්වෙන සිද්ධියෙන් මනාව දිස්වේ. 2009 වසරේදී, පවුල් කිහිපයක් විසින් වගා කරමින් තිබූ කුඹුරක වැට බුල්බෝසරයක් යොදා කඩා දැමීමට උත්සාහ කරන අයුරු කුමාරි දුටුවාය.

අක්කර 25 ක් වූ මෙම සම්පූර්ණ ඉඩම ප්‍රදේශයේ දේශපාලනඥයෙකු විසින් මිලයට ගත් බව ඇයට දැනගැන්මට ලැබුණි. වසර 25 ක් පමණ ප්‍රජාව මඟින් අයිතිය තුක්ති විඳි ඉඩමක් දේශපාලනඥයෙකුට මිලයට ගත හැක්කේ කෙසේදැයි ඇය ප්‍රශ්න කළාය. මින් පසුව, නැවත වැටවල් කඩා දැමීම පිණිස, ට්‍රැක්ටරයේ එන්ජිම පණ ගන්වන ලදී. ට්‍රැක්ටරයේ මඟ අනුරා කුමාරි පාරේ වැතිරුණාය. රියදුරු නොනවත්වා කුමාරි දෙසට සෙමින් රිය පැදවීම ආරම්භ කළේය. කුමාරි නොසෙල්වී සිටි “මම ප්‍රජාව උදෙසා මේ පාර මත මගේ දිවි පිදීමට සූදානම්” යැයි සිතා ගත්තාය. ඔවුහු ට්‍රැක්ටරය කුමාරිගේ සිරුරට අඟල් කිහිපයක් තිබියදී, ඇය එමඟින් නොසෙල්වෙන බව තේරුම් ගෙන, ඔවුන්ගේ අදහස අත්හැර යන්නට ගියහ.

කුමාරි මින් නොනැවතුණාය. ඇය පොලිස් හදිසි ඇමතුම් 119 ඇමතු නමුත් පැමිණිල්ලට කිසි ප්‍රතිචාරයක් නොලැබුණි. ඉන්පසු නීතිමය ලෙස පැමිණිල්ලක් කළද, කිසිම පොලිස් නිලධාරියෙක් මෙම සිද්ධිය බරපතල ලෙස භාර ගැනීමට සූදානම් නොවූ නිසා ඇයට සුවිශේෂී ලෙස හිංසා වලට මුහුණ දීමට සිදුවිය.

1 හම්බන්තොට රුහුණු සංවර්ධන පදනම යනු හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ පවතින දේශීය ප්‍රජා මූල සංවිධානයකි.

කෙසේ හෝ පසුව, ප්‍රජාවේ අනිකුත් සාමාජිකයින්ද සමග ප්‍රසිද්ධ දේශපාලනඥයෙකු වෙත මෙම සිද්ධිය ගැන දැනුම් දෙන ලදී. ඉන්පසු පොලීසිය මේ ගැටළුව ගැන සිය අවධානය යොමු කළේය. පොලිස් ස්ථානාධිපති, දෙපාර්ශ්වයම පොලීසියට කැඳවා, ඔවුන්ට ඇහුම්කන්දී, ඉඩම් පිළිබඳ කටයුතු ගැන බලය ඇති ප්‍රාදේශීය ලේකම් වෙත මෙම ගැටළුව යොමු කරන ලදී.

ප්‍රතිඵල සහ ඉන් ඔබ්බට

අදාළ ලියකියවිලි පරීක්ෂා කිරීමේදී හෙළිවූයේ එම දේශපාලනඥයා හට අක්කර 25 ක අයිතිය නොතිබූ බවත්, ඔහුට තිබී ඇත්තේ අක්කර 3 ක පමණ අයිතිය බවත්ය. මේ අනුව ඉතිරි ඉඩම් කොටස සිය වගාව සහ ජීවනෝපාය පෙර පරිදි සිදුකර ගෙන යාම සඳහා ප්‍රජාව වෙත හිඳහස් කරන ලදී.

හම්බන්තොට රුහුණු සංවර්ධන පදනමට නිරාවරණය වී පසුව ලද පුහුණු සහ දැනුවත්වීම් කුමාරි සතු නොවිණිනම්, ඇය කිසිදිනක දූෂිත බලයට නිර්ණිතව අභියෝග කිරීමට සිහිනෙන්නේ සිතන්නේ නැත. ඇගේ ජීවිතයේ ඉතාමත් සුවිශේෂී වෙනස වූයේ හම්බන්තොට රුහුණු සංවර්ධන පදනමට සම්බන්ධ වීමෙන් පසු ඇය තුළ සිදුවූ ඇතුලාන්ත පරිවර්තනය සහ බලගැන්වීමද, ප්‍රජාවට සේවය කිරීම සඳහා ඇගේ නායකත්ව තනතුර හරහා එම ඉගෙනීම ක්‍රියාවේ යෙදීමට ඇයට තිබූ හැකියාවයි. ඇය ඉගෙනීමට විවෘත වී එය ක්‍රියාවේ යෙදීමට මුල් පිරුවාය. ඇයට තමාව වෙනස් කරගැනීමට පමණක් නොව ප්‍රජාවට බලපෑම් කිරීමටද හැකි වූවාය. කාන්තා නායකාවක් සැලකිල්ලට ගත යුතු බලවේගයක් බවත්, ඔවුන්ගේ ගැටළු වලට විසඳුම් ලබාගැනීම පිණිස ඔවුන් බලධාරීන්ට චරෙහිව නැඟී සිටින බවත් කුමාරිගේ කථාව තුළින් මතක් කර දෙයි.

துணிச்சல்மிகு பெண் ஒருவரால் தடுத்து நிறுத்தப்பட்ட சட்டத்திற்கு புறம்பான காணி சுவீகரிப்பு - அம்பாந்தோட்டை

குமாரி அம்பாந்தோட்டை மாவட்டத்தின் அந்தராவேவ எனும் புதர்கள் நிறைந்த காணிகளைக் கொண்டதொரு கிராமத்தில் வசிக்கின்றாள். இலங்கையின் கிராமப்புறங்களில் வாழும் ஏனைய பெண்களைப் போலவே இவளும் வாய்ப்புகளும் போதிய தகவல்களும் கிடைக்காததொரு நிலையில் அவளுடைய உரிமைகளையும் உரித்துகளையும் பற்றிய குறைந்த விழிப்புணர்வையே கொண்டவளாக இருந்து வந்தாள். எவ்வாறாயினும் இந்நிலை அவளை தானும் தனது சமுதாயமும் மாற்றம் பெற வேண்டும் என கனவு காண்பதை நிறுத்திவிடவில்லை. ஆயினும், அவள் இயற்கையிலேயே சற்று பயந்த சபாவமுடையவளாகவும் பின்தங்கியவளாகவும் இருந்ததுடன் வீட்டை விட்டு வெளியே நீண்ட தூரம் தனியே பயணம் செய்வதற்கு கூட தயக்கம் காட்டுபவளாகவும் இருந்தாள். அவள் பொலிசாருக்கு மிகவும் பயந்தவளாக இருந்ததுடன் ஒரு போதும் பொலிஸ் நிலையத்திற்கு சென்றதில்லை. அவள் பாரம்பரியமாக பெண்கள் கொண்டிருக்கக்கூடிய எதிர்பார்ப்புகளையே கொண்டிருந்ததுடன் அதிகமாக தன்னை வீட்டுக்குள்ளேயே மட்டுப்படுத்திக்கொண்டிருந்தபோதிலும் தனது திறன்களையும் ஆற்றல்களையும் வளர்த்துக்கொள்ளும் பொருட்டு கற்றுக்கொள்வதற்கு ஆவலுள்ளவளாக இருந்தாள்.

ஆயினும் அம்பாந்தோட்டை ருகுணு அபிவிருத்தி மன்றம் (HRDF) எனும் அமைப்பில் ஒரு அங்கமாக அவள் மாறும்வரை அவள் வாழ்ந்த சமூகம் அவளுக்கு எவ்வித சந்தர்ப்பங்களையும் வழங்கவில்லை. HRDF கள் உத்தியோகத்தர் ஒருவர் அவளை அணுகியதையடுத்து 2007 ஆம் ஆண்டில் அவள் HRDF அமைப்பில் இணைந்துள்ள சம்மதித்தாள். இந்த தீர்மானம் உண்மையிலேயே அவளுடைய வாழ்க்கையை மாற்றுகின்றதொரு தீர்மானமாக அமைந்தது. அதனையடுத்து HRDF அமைப்பிலிருந்து பெற்ற பயற்சிகள் மற்றும் வாய்ப்புகள், வெளி சமூகத்துடன் பழகுவதற்கு அவளுக்கு கிடைத்த சந்தர்ப்பங்கள் போன்ற அனைத்தும் தனிப்பட்ட ரீதியில் அவளை மாற்றத்திற்கு உள்ளாக்கியது மட்டுமல்லாமல் அவளை மட்டுப்படுத்திவைத்த தடைக்கற்களை உடைத்தெறிவதற்கு சக்தியையும் பெற்றுத்தந்தது. அது அவள் ஒரு பெண் தலைவியாக அவளை மாற்றிக்கொள்வதற்கும் அதன்மூலம் தான் வாழுகின்ற சமுதாயத்தில் மாற்றத்தை கொண்டுவருவதற்கும் அவளுக்குள்ள உள்ளார்ந்த ஆற்றல்களையும் பெறுமதியையும் உணர்ச்செய்யவும் வித்திட்டது. அவளுக்கு கிடைத்த பயிற்சிகள் மூலம் சவால்கள் எழும்போது அதனூடாக வாய்ப்புகளை இனங்காண்பதற்கும் அவளின் சமுதாயம் முகம்கொடுத்த இன்னல்களுக்கு தீர்வுகளை பெற்றுத்தருவதற்கும் தேவையான முறைமைகளையும் செயன்முறைகளையும் இனங்காண்பதற்கும் வழிவகுத்தன. பல்வேறு மாவட்டங்களைச் சேர்ந்த சமுதாயங்களினால் முகம்கொடுக்கப்பட்ட பொதுவான விடயம் இருந்தது. அம்பாந்தோட்டை உள்ளிட்ட பல்வேறு இடங்களிலே தான்தோன்றித்தனமாகவும் பலாத்காரமாகவும் கிராமிய காணிகளை வர்த்தக மற்றும் அபிவிருத்தி நடவடிக்கைகளுக்காக கைப்பற்றிக்கொள்ளுதல் வழமையாக இடம்பெறும் விடயமாக இருந்தது. இவ்விடயத்தில் நீதியை பெற்றுக்கொள்வதற்காக சமுதாயங்கள் அடிக்கடி பண்பலமும் அதிகாரபலமும் கொண்ட அரசியல் செயற்பாட்டாளர்களுடன் மோதிக்கொள்ள வேண்டியிருந்தது.

செயன்முறையும் விளைவும்

சமுதாயத்தில் ஒரு ஆற்றல்வாய்ந்த பெண்தலைவர் என்ற ரீதியில் குமாரி எவ்வாறு தன்னுடைய துணிச்சலையும் எதிர்த்துப் போராடும் தன்மையையும் அர்ப்பணிப்பையும் வெளிக்காட்டினாள் என்பதை பின்வரும் சம்பவம் எடுத்தியம்புகின்றது. 2009 ஆம் ஆண்டில் ஒரு நாள் ஒரு நிலத்தினை சம்படுத்தும் எந்திரமானது (புல்லோசர்) பல்வேறு குடும்பங்களினால் பயிர்ச்செய்கை செய்யப்பட்ட வயற்காணியொன்றின் வேலியை தகர்ப்பதற்கு முயற்சிப்பதை குமாரி கண்டாள். இந்த எதிர்பாராத விடயத்தைக் கண்ட அவள் இதனை தகர்க்க முயற்சிசெய்தவர்களுடன் எதிர்த்து நின்றதுடன் இந்த வயற்காணிகளை நாசமாக்குவதற்கு அவர்களுக்குள்ள உரிமையைப் பற்றி கேள்வியெழுப்பினாள்.

ஒரு உள்ளூர் அரசியல்வாதி இந்த 25 ஏக்கர் நெற்காணியையும் விலைகொடுத்து வாங்கியுள்ளதாக அப்போது அவளுக்கு தெரிவிக்கப்பட்டது. 25 வருடங்களாக ஒரு சமுதாயத்தினால் அனுபவித்து வந்த காணியை ஓர் அரசியல்வாதி எவ்வாறு விலைகொடுத்து வாங்க முடியும் என அவள் கேள்வி எழுப்பினாள். இதனையடுத்து மீண்டும் அந்த வேலியை உடைப்பதற்காக அந்த எந்திரம் முடிக்கிவிடப்பட்டது. குமாரி தரையில் படுத்து அந்த எந்திரம் செல்லவேண்டிய பாதையை இடைமறித்தாள். ஆயினும் அதன் சாரதி

எந்திரத்தை நிறுத்தாமல் அவளை நோக்கி மெதுவாக செலுத்தத் தொடங்கினான். ஆயினும், அவள் இன்னமும் அசையாமல் அப்படியே இருந்தாள். இந்த சமுதாயத்திற்காக இந்த இடத்திலேயே நான் எனது உயிரை விடுவேன் என உறுதிபூண்டவளாக அவள் அசையாது இருந்தாள். எந்திரம் அவள் அருகே ஒரு சில அங்குல இடைவெளிவரை நகர்ந்தது. ஆயினும் அவள் அப்படியே அசையாமல் இருந்ததனால் இந்த முயற்சி அவளை நகர்த்தாது என்று உணர்ந்தவர்களாக அவர்கள் அந்த முயற்சியை கைவிட்டு திரும்பிச் சென்றார்கள்.

குமாரி அத்தோடு நின்றுவிடவில்லை. அவள் 119 தொலைபேசி அழைப்பு ஊடாக பொலிசாருடன் தொடர்புகொண்டு முறைப்பாடு செய்தாள். ஆயினும் எவ்வித நடவடிக்கைகளும் மேற்கொள்ளப்படவில்லை. அதனையடுத்து முறைப்படியானதொரு எழுத்துமூல முறைப்பாடும் செய்யப்பட்டது. அவளுடைய இந்த முறைப்பாடு சம்பந்தமாக எந்தவொரு பொலிஸ் உத்தியோகத்தரும் பொருட்டாக கருதாததினால் அச்சந்தர்ப்பத்தில் அவள் மோசமான தொந்தரவுகளுக்கு முகம்கொடுத்தாள். அதனையடுத்து சமுதாயத்தின் மற்றைய சில உறுப்பினர்களின் உதவியுடன் குறிப்பிட்டதொரு பலமிக்க அரசியல்வாதியின் கவனத்திற்கு இவ்விடயம் கொண்டுவரப்பட்டது. இப்போது பொலிசார் இதற்கு கவனம் செலுத்துவதற்கு ஆரம்பித்தார்கள். பொலிஸ் நிலைய பொறுப்பதிகாரி சம்பந்தப்பட்ட இரண்டு தரப்பினரையும் பொலிஸ் நிலையத்திற்கு அழைத்து இதனை விசாரித்ததையடுத்து காணி சம்பந்தமாக அதிகாரமுடைய பிரதேச செயலாளருடைய கவனத்திற்கு இவ்விடயம் கொண்டுவரப்பட்டது.

பெறுபேறுகளும் அதற்கு அப்பாலும்

சம்பந்தப்பட்ட ஆவணங்களை ஆராய்ந்து பார்த்தபோது குறிப்பிட்ட இந்த உள்ளூர் அரசியல்வாதிக்கு அந்த 25 ஏக்கர் முழுக்காணியில் மூன்று ஏக்கர் காணிக்கு மாத்திரமே உரித்து இருந்தது. ஆகவே எஞ்சிய 22 ஏக்கர் காணியும் முன்னரைப் போலவே பயிர்ச்செய்கையில் ஈடுபடுவதற்கு அந்த சமுதாயத்திற்கு விடுவிக்கப்பட்டது.

குமாரிக்கு HRDF அமைப்பின் அறிமுகம் கிடைக்காமல் போயிருந்து அதனையடுத்து அதனுடாக பயிற்சியும் விழிப்புணர்வும் கிடைக்காமல் போயிருந்தால் ஒரு போதும் குமாரி இவ்வாறானதொரு ஊழல்மிக்க சக்திக்கு எதிராக துணிச்சலுடன் சவால்விடுவதற்கு கனவுகூட கண்டிருக்க மாட்டாள். ஆகவே, அவளுடைய வாழ்க்கையில் ஏற்பட்ட மிக முக்கியமான மாற்றம் யாதெனில் HRDF அமைப்புடன் ஏற்பட்ட தொடர்பு காரணமாக அவளுக்குள் ஏற்பட்ட பரிமாற்றமும் வலுவூட்டலுமாக இருக்கின்றது. அதேசமயம் சமுதாயத்திற்கு சேவையாற்றும்பொருட்டு இவ்வாறு கற்றுக்கொண்ட விடயங்களை அவளின் தலைமைத்துவ பதவியின் ஊடாக பிரயோகிப்பதற்கு ஆற்றல் கிட்டியமையாகும். கற்றுக்கொள்வதற்கு அவள் எப்போதும் தயார் நிலையிலிருந்ததுடன் நடவடிக்கை மேற்கொள்வதற்கு அவள் முனைப்புகளையும் மேற்கொண்டாள். அவளை பரிமாற்றத்திற்கு உட்படுத்துவதற்கு அவளுக்கு ஆற்றல் கிட்டியது மாத்திரமல்லாமல் அதிகாரத்திற்கு எதிராக கூட்டாக எழுந்து நிற்பதற்கு அவள் சமுதாயத்தின் மீது செல்வாக்கு செலுத்தினாள். பெண்தலைவிகள் மற்றையவர்களினால் கவனத்திற் கொள்ளப்பட வேண்டியதொரு சக்தி என்பதையும் அவர்கள் தங்களுடைய பிரச்சினைகளுக்கு தீர்வு காணும் பொருட்டு அதிகாரத்திற்கு எதிராக எழுவார்கள் என்பதையும் குமாரியின் கதை எமக்கு பறைசாற்றுகின்றது.

Women Leaders Pioneering System of Rice Intensification (SRI) for Economic Empowerment

Polonnaruwa

Jatheen Athara Sahayogitha Sanwardhana Kamituwa (JSSK)

Context

The System of Rice Intensification (S.R.I.) a methodology developed in the late 1980s in Madagascar, aims at increasing the yield of rice. This system was introduced in Sri Lanka in 2000s as an alternative to conventional paddy cultivation and has proven to provide multiple benefits for paddy cultivation, including increased yield per hectare, substantial reduction in seed material and saving of water. The financial saving is accompanied by an improvement to the quality and fertility of the soil, by reducing runoff and improving its water retaining properties.

The Polonnaruwa District is largely agricultural and men are traditionally seen as key actors by holding positions in farmer associations and controlling resources. Women's contribution to paddy cultivation and food production is overshadowed by the large scale farming practiced by men, which in most cases involve new technology, machinery and excessive chemical usage. Women lack access to resources such as land, markets and technology, which become a barrier to economic wellbeing and empowerment.

To promote women's leadership and engagement in agriculture, in particular eco-friendly farming, JSSK began to identify women who they could support in promoting SRI. Women who were selected belonged to Sinhalese, Tamil and Indigenous communities. Some were head of households and marginalized due to their being widows, being of 'lower caste' or because they were alcoholics. All these women faced socio-economic and cultural discriminations.

Process and outcome

In 2003 a few women were selected to be trained in SRI paddy cultivation. JSSK facilitated SRI training with technical support from the Oxfam livelihood team. They were made aware of the environmental and resource benefits of the SRI method, trained in the technical aspects of farming and provided with seed paddy and other tools needed for cultivation. As members of JSSK village groups, these women also received numerous trainings on gender, violence against women, leadership, book keeping, environmentally friendly home gardening etc. They were therefore aware of their rights and entitlements and the need for challenging gender stereotypes that dictate what women can and cannot do. As members of JSSK these women received institutional support to pioneer a new and environmentally friendly method of paddy cultivation for greater economic empowerment.

Examples of crucial institutional support include how many women were provided loans by JSSK to redeem their paddy lands that were mortgaged. This enabled them to freely engage in paddy cultivation without being dependent on local merchants and middleman. JSSK continued providing organisational support till these women were able to reap a good return from their harvest. At present, in 2012, JSSK has been able to train over 100 farmers, 85 of which are women, farming approximately 69 acres. Because of the savings they receive through this alternative method of paddy cultivation, these women have sought to expand their fields and enhance their profitability.

The involvement of a key agricultural department, the Mahaweli Authority and Department of Agriculture ensures the sustainability of this initiative. These stakeholders have recognized these women leaders as contributing to the upliftment of the community and promotion of eco friendly farming. Six of the paddy fields run by women leaders are used as model paddy fields, and this model is replicated in the Mahaweli¹ regions and in other villages in Polonnaruwa, Peletiyawa, Bimpokuna and Allayhala. These women leaders are recognized as role models and trainers in the SRI method.

1 The Mahaweli Authority oversees the administration of agricultural land within Districts.

Results and beyond

These women have exhibited qualities of self confidence, courage and dedication in confronting discriminatory social norms, practices and officials. Factors that have contributed to their individual empowerment have been consistent support within the group of women engaging in SRI, organisational assistance and guidance, and recognition by the family, community and other stakeholders.

Permanent houses have replaced temporary huts, women who were previously alcoholics are now dedicated women leaders, there is a significant increase of savings accounts being opened, and a substantial reduction of incidents of domestic violence due to increased awareness, confidence and economic independence.

ආර්ථික බලගැන්වීමක් කරා SRI ක්‍රමයෙන් (සුක්ෂම වී වගා තක්ෂණය) පුරෝගාමීත්වය දුන් කාන්තා නායකාවන්

පොළොන්නරුව

ජාතීන් අතර සහයෝගිතා සංවර්ධන පදනම (JSSK)

සන්දර්භය

1980 දශකයේ අගභාගයේදී මැඩගස්කරයේ වර්ධනය කරන ලද සුක්ෂම වී වගාව හෙවත් ශ්‍රී නමින් හැඳින්වෙන මෙම ක්‍රමවේදය, වී අස්වැන්න වැඩිකර ගැනීම අරමුණු කරන ලද්දකි. මෙම ක්‍රමය 2000 දශකයේදී ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දෙන ලද්දේ සාම්ප්‍රදායික වී වගාවට විකල්ප ක්‍රමයක් ලෙසය. එමගින් වී වගාවට බහුවිධ ප්‍රතිලාභ ලබාදී ඇති බව ප්‍රත්‍යක්ෂ වී ඇත. ඒවා අතර, හෙක්ටයාරයකට ලැබෙන අස්වැන්න වැඩිවීම, අවශ්‍ය කරන බීජ සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් අඩුවීම සහ ජල ඉතිරිය සඳහන් කළ හැක. ආර්ථික වාසියට අනුබද්ධව පසෙහි ජලය ගලායාම අඩුකර, එහි ජලය රඳවා ගැනීමේ ගුණාංග වැඩි දියුණු කර පසෙහි ගුණාත්මකභාවය සහ සාරවත් බව වැඩිවීමද සිදු කෙරේ.

පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කය ප්‍රධාන වශයෙන් කෘෂිකාර්මික වන අතර සම්ප්‍රදායික ලෙස ගොවි සංවිධාන වල තනතුරු දරමින් සහ සම්පත් පාලනය කරමින් ප්‍රධානව ක්‍රියා කරන්නේ පිරිමින්ය. නව තාක්ෂණය, යන්ත්‍රෝපකරණ, සහ අධික රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතය ඇතුළත්ව, පිරිමින් විසින් සිදුකරන මහා පරිමාණ වගා භාවිතයන් නිසා, වී වගාව සහ ආහාර නිෂ්පාදනය කෙරෙහි කාන්තාවන්ගේ දායකත්වය සැඟවී ඇත. කාන්තාවන් හට ඉඩම්, වෙළඳාපොල සහ තාක්ෂණය වැනි සම්පත් කෙරෙහි ප්‍රවේශයක් නැති අතර, එය ඇගේ ආර්ථික යහපැවැත්මට සහ බලගැන්වීමට බාධකයක් වී ඇත.

කාන්තා නායකත්වය සහ කාන්තාවන් කෘෂිකර්මයේ නියැලීම ප්‍රවර්ධනය සඳහාද, විශේෂයෙන් පරිසර හිතකාමී වගාව ප්‍රවර්ධනය සඳහාද, ජාතීන් අතර සහයෝගිතා සංවර්ධන පදනම ශ්‍රී වගාව සඳහා සහාය දිය හැකි කාන්තාවන් හඳුනා ගැනීම ආරම්භ කරන ලදී. තෝරාගත් කාන්තාවෝ සිංහල, ද්‍රවිඩ සහ දේශීය ප්‍රජාවන්ට අයත් වූහ. සමහර ගෘහ නායකාවන් වූ අතර වැන්දඹු බව නිසා හෝ අඩු කුල වලට අයත් හෝ මත්පැන්වලට ඇබ්බැහි වීම නිසා කොන් කිරීමට ලක් වූ අය වූහ. මෙම කාන්තාවෝ සමාජ-ආර්ථික සහ සංස්කෘතික වෙනස්කොට සැලකීම් වලට මුහුණ දුන් අය වූහ.

ක්‍රියාවලිය සහ ප්‍රතිඵලය

2003 වසරේදී ශ්‍රී වී වගා පුහුණුව සඳහා කාන්තාවන් කිහිප දෙනෙක් තෝරා ගන්නා ලදී. ජාතීන් අතර සහයෝගිතා සංවර්ධන පදනම මගින් ඔක්ස්ෆෑම් ජීවනෝපාය කණ්ඩායමේ තාක්ෂණික සහාය ඇතිව ශ්‍රී පුහුණුව සඳහා පහසුකම් සපයන ලදී. ශ්‍රී ක්‍රමයේ පාරිසරික සහ සම්පත් ප්‍රතිලාභ ගැන ඔවුන් දැනුවත් කර, වගාවේ තාක්ෂණික අංගයන් පිළිබඳ පුහුණුව ලබාදී, වගාව සඳහා අවශ්‍ය බීජ වී සහ අනෙකුත් මෙවලම්ද සපයන ලදී. ජාතීන් අතර සහයෝගිතා සංවර්ධන පදනමේ සාමාජිකයින් ලෙස මොවුන් ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය, කාන්තාවන්ට චිරෙහි ප්‍රවණ්ඩත්වය, නායකත්වය, පොත් තැබීම, පරිසර හිතකාමී ගෙවතු වගාව ආදී පුහුණු කිහිපයක්ද ලබා තිබුණි. එබැවින්, ඔවුහු සිය අයිතීන් සහ හිමිකම් ගැනද, කාන්තාවන්ට කළ හැකි සහ කළ නොහැකි දේ ගැන අණ කරන ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවයේ ඒකාකාරී ස්වභාවයන් හට අභියෝග කිරීමේ අවශ්‍යතාව ගැනද දැනුවත් වී සිටියහ. ජාතීන් අතර සහයෝගිතා සංවර්ධන පදනමෙහි සාමාජිකයින් ලෙස වඩාත් යහපත් ආර්ථික බලගැන්වීමක් සඳහා නව සහ පරිසර හිතකාමී වී වගා ක්‍රමයක පුරෝගාමීන් ලෙස කටයුතු කිරීමට මොවුන් හට ආයතනික සහාය ලැබුණි.

ජාතීන් අතර සහයෝගිතා සංවර්ධන පදනම මගින් ලබාදුන් තීරණාත්මක ආයතනික සහාය කෙබඳුදැයි පෙන්නුම් කරණුයේ උකස් කර තිබූ සිය කුඹුරු ඉඩම් නිදහස් කර ගැනීම සඳහා ණය ලබාදුන් කාන්තාවන් සංඛ්‍යාව මගිනි. මේ හේතුවෙන් ප්‍රදේශයේ වෙළෙන්ඳන් සහ අතරමැදියන් මත නොයැපී නිදහසේ වී වගාවේ නියැලීමට ඔවුන්ට හැකියාව උදාවුණි. සිය අස්වැන්නෙන් යහපත් ඵල ලබාගන්නා තුරු මෙම කාන්තාවන් හට සංවිධානයේ සහාය නොකඩවා ලබාදෙන ලදී. 2012 වසර වනවිට, ජාතීන් අතර සහයෝගිතා සංවර්ධන පදනම මගින් ගොවීන් සියයකට වඩා පුහුණු කර ඇති අතර, මොවුන්ගෙන් 85 ක්ම අක්කර 69 ක් පමණ වගා කරන කාන්තාවන්ය. මෙම විකල්ප වී වගා ක්‍රමය හරහා ඔවුන්ට ලැබෙන ඉතිරිය නිසා මෙම කාන්තාවන් සිය කුඹුරු තවදුරටත් ව්‍යාප්ත කරගෙන, ලාභදායීත්වය වැඩිකර ගැනීම ගැන විමසිලිමත් වී ඇත.

කෘෂිකර්මයට සම්බන්ධ ප්‍රධාන දෙපාර්තමේන්තුවක් වන මහවැලි අධිකාරිය සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මෙම මුල් පිරිමට සම්බන්ධවීම, එහි තිරසාර බව සහතික කරයි. මෙම පාර්ශ්වකරුවන් විසින් ප්‍රජාවේ අභිවෘද්ධියට දායකවන සහ පරිසර හිතකාමී වගාව ප්‍රවර්ධනය කරන අය ලෙස මෙම කාන්තා නායිකාවන් හඳුනා ගෙන ඇත. මෙම කාන්තා නායිකාවන් වගා කරන කුඹුරු 6 ක් ආදර්ශ කුඹුරු ලෙස භාවිතා කෙරේ. මෙම ආදර්ශනය, මහවැලි කලාපවලද¹, පොලොන්නරුව, පැලටියාවල බිම්පොකුණ, ඇල්ලේහර වැනි ගම්මාන වලද අනුගමනය කරමින් වගාව සඳහා යොදා ගැනේ. මෙම කාන්තා නායිකාවන් ශ්‍රී ක්‍රමයේ ආදර්ශ වර්ත සහ පුනුණුකරුවන් ලෙස පිළිගෙන ඇත.

ප්‍රතිඵල සහ ඉන් ඔබ්බට

වෙනස්කොට සලකන සමාජයීය ප්‍රතිමාන, සමාජයීය භාවිතයන් සහ නිලධාරීන් හට අභියෝග කිරීමේදී මෙම කාන්තාවන් විසින් ආත්ම විශ්වාසය, ධෛර්යයවන්තකම සහ කැපවීම වැනි ගුණාංග ප්‍රකට ලෙස පෙන්නවන ලදී. ඔවුන්ගේ පුද්ගලික බලගැන්වීමට දායක වූ සාධකයක් වූයේ ශ්‍රී වගාවේ යෙදුණු කාන්තා කණ්ඩායම තුළ තිබූ නොසැලෙන සහාය, සංවිධානයික සහාය සහ මාර්ගෝපදේශය මෙන්ම, පවුල, ප්‍රජාව සහ අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන්ගෙන් ලද පිළිගැනීමයි.

තාවකාලික මධු වෙනුවට, දැන් ස්ථිර නිවාස ඇත. කලින් මත්පැනට ඇබ්බැහි වී සිටි කාන්තාවන් දැන් කැපවුණු කාන්තා නායිකාවන්ය. විවෘත වන ඉතුරුම් ගිණුම් සංඛ්‍යාවෙහි සුවිශේෂී වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි. දැනුවත්වීම, විශ්වාසය සහ ආර්ථික ස්වාධීනත්වය වැඩිවීම නිසා ගෞරවයට හිංසන සිද්ධීන්ගේ සැලකිය යුතු අඩුවීමක් දක්නට ඇත.

1 මහවැලි අධිකාරිය මගින් දිස්ත්‍රික්ක තුළ කෘෂිකාර්මික ඉඩම් පරිපාලනය අධීක්ෂණය කෙරේ.

பொருளாதார வலுவூட்டலுக்காக சுற்றாடல் நேயமிக்க ஸ்ரீ (SRI) பயிற்செய்கையில் முன்னோடிகளாகும் பெண் தலைவிகள் – பொலன்னறுவை

நெல் உற்பத்தியை துரிதப்படுத்தும் ஒரு முறையாக ஸ்ரீ பயிர்ச்செய்கை (SRI) 1980 ஆண்டுகளின் கடைசிப்பகுதியில் மடகஸ்காரில் ஆரம்பிக்கப்பட்டது. இது 2000 ஆம் ஆண்டளவில் பாரம்பரிய நெற்பயிர்ச் செய்கைக்கு மாற்று முறையாக அறிமுகப்படுத்தப்பட்டதுடன் நெற்பயிர்ச்செய்கைக்கு பல்வேறு நன்மைகளை பெற்றுத்தருவதற்கு ஆற்றல்மிக்கதென நிருபணமாகியது. இந்த பயிர்ச்செய்கை முறை ஏக்கருக்கான விளைச்சலை அதிகரித்துடன் விதைக்கப்படவேண்டிய விதை நெல்லின் அளவினை குறைப்பதற்கும் நீரை சேமிப்பதற்கும் வழிவகுத்தது. நிதி சேமிப்பானது நீர் வெறுமனே வழிந்தோடுவதை குறைத்து நீரை தக்கவைத்துக் கொள்ளும் பண்பினை முன்னேற்றுவதின் மூலம் மண்ணின் வளம் மற்றும் தரம் ஆகியவற்றினை மேம்படுத்துவதுடன் தொடர்புடையதாக இருக்கின்றது.

பொலன்னறுவை மாவட்டம் பெருமளவு விவசாயிகளைக்கொண்ட மாவட்டமாக இருப்பதுடன் கமத்தொழிலாளர் சங்கங்களில் பதவிகளை வகித்தல் மற்றும் விவசாயம் சார்ந்த வளங்களை கட்டுப்படுத்துதல் போன்றவற்றில் ஆண்களே பாரம்பரிய ரீதியாக பிரதான செயற்பாட்டாளர்களாக செயற்படுகின்றனர். புதிய தொழில்நுட்பத்தையும் பொறித் தொகுதிகளையும் ஈடுபடுத்துதல், மிதமிஞ்சிய இராசாயன பொருட்களின் பாவனை போன்ற பாரிய அளவிலான கமத்தொழில் சார்ந்த நடைமுறைகளின் மூலம் நெற்பயிர்ச்செய்கை மற்றும் உணவு உற்பத்தி ஆகிய விடயங்களில் பெண்களின் பங்களிப்பு ஆண்களினால் இருட்டடிப்புச் செய்யப்பட்டுள்ளது. காணி, சந்தை வாய்ப்புகள் மற்றும் தொழில்நுட்பம் போன்ற வளங்களை அடைந்துகொள்ளும் வாய்ப்புகள் பெண்களுக்கு குறைவாக இருப்பதனால் பொருளாதாரநலன் மற்றும் வலுவூட்டல் போன்ற விடயங்களில் பெண்களுக்கு பாரிய தடை ஏற்பட்டுள்ளது.

பெண்களின் தலைமைத்துவத்தையும் அவர்கள் குறிப்பாக சூழல் நேயமிக்க விவசாயம் உள்ளிட்ட விவசாய நடவடிக்கைகளை ஈடுபடுவதையும் ஊக்குவிக்கும் பொருட்டு JSSK ஸ்ரீ நெற்பயிர்ச்செய்கையில் ஈடுபடுவதற்கு உதவி வழங்கப்படக்கூடிய பெண்களை இனங்காண்பதற்கு ஆரம்பித்தது. சிங்கள மற்றும் தமிழ் உள்ளூர் சமுதாயங்களைச் சார்ந்த பெண்கள் இவ்விடயத்தில் தெரிவுசெய்யப்பட்டனர். சில பெண்கள் குடும்பத் தலைவிகளாக இருந்தபோதிலும் அவர்கள் விதவைகளாக, தாழ்ந்த சாதிகளைச் சேர்ந்தவர்களாக அல்லது மதுபாவனைக்கு அடிமையானவர்களாக இருந்ததினால் புறக்கணிக்கப்பட்டார்கள். இந்த அனைத்து பெண்களும் சமூக பொருளாதார மற்றும் கலாச்சார ரீதியிலான பாரபட்டசங்களுக்கு முகம்கொடுத்தனர்.

செயன்முறையும் பெறுபேறும்

2003 ஆம் ஆண்டு சில பெண்கள் ஸ்ரீ நெற்பயிர்ச்செய்கைக்காக தெரிவுசெய்யப்பட்டனர். JSSK அமைப்பு ஒக்ஸ்பாம் நிறுவனத்தின் வாழ்வாதார அணியுடன் இணைந்து ஸ்ரீ பயிற்செய்கைக்கான தொழில்நுட்ப உதவிகளை வழங்கியது. ஸ்ரீ பயிர்ச்செய்கை முறையின் சுற்றாடல் மற்றும் வள ரீதியிலான நன்மைகள் பற்றி விழிப்புணர்வு வழங்கப்பட்டதுடன் இக்கமத்தொழில் முறையின் தொழில்நுட்ப ரீதியிலான விடயங்களைப் பற்றி பயிற்சியளிக்கப்பட்டு பயிர்ச்செய்கைக்கு தேவையான உபகரணங்களும் விதை நெல்லும் வழங்கப்பட்டன. JSSK அமைப்பின் கிராமிய உறுப்பினர்கள் என்ற வகையில் இந்த பெண்கள் பால்நிலைச் சமத்துவம், சமூக நிலை, பெண்களுக்கெதிரான வன்முறை, தலைமைத்துவம், கணக்கு முறை, சுற்றாடல் நேயமிக்க வீட்டுத்தோட்டம் போன்ற விடயங்களில் பயிற்சிகளையும் பெற்றனர். ஆகவே இப்பெண்கள் தங்களின் உரிமைகளைப் பற்றியும் உரித்துகளைப் பற்றியும் பெண்களால் செய்யக்கூடிய விடயங்கள் மற்றும் செய்யமுடியாத விடயங்கள் என்று தரம்பிரித்துக் காட்டும் மாறாநிலைப்பாட்டிற்கு சவால் விடுவதற்கான தேவையையும் அறிந்திருக்கின்றார்கள். JSSK அமைப்பின் அங்கத்தவர்கள் எனும்வகையில் சிறந்ததொரு பொருளாதார வலுவூட்டலை நோக்கியதாக இந்த பெண்கள் புதியதும் சுற்றாடல் நேயமிக்கதுமான நெற்பயிர்ச்செய்கையை முன்னெடுத்துச் செல்வதற்கு ஒழுங்கமைப்பு ரீதியிலான ஒத்துழைப்பினைப் பெற்றனர்.

ஒழுங்கமைப்பு ரீதியிலான மிகவும் முக்கியத்துவம் வாய்ந்த ஒத்தாசைகளை நோக்குகையில் JSSK அமைப்பினால் எத்தனை பெண்களுக்கு தங்களுடைய அடமானம் வைக்கப்பட்ட காணிகளை மீட்டுக்கொள்வதற்காக கடனுதவிகள் வழங்கப்பட்டன என்பதும் உள்ளடக்கப்படுகின்றது. இது உள்ளூர் வியாபாரிகள் மற்றும் இடைத்தரகர்கள் போன்றவர்களில் தங்கியிருக்காமல் சுதந்திரமாக தங்களுடைய

பயிர்செய்கையை மேற்கொள்வதற்கு இவர்களுக்கு இடமளித்துள்ளது. JSSK இந்த பெண்கள் தங்களுடைய விளைச்சலிருந்து நல்லதொரு வருமானத்தை பெற்றுக்கொள்ளும் வரை தொடர்ச்சியாக உதவிகளை வழங்கிவந்தது. 2012 ஆம் ஆண்டில் JSSK அமைப்பு சுமார் 65 ஏக்கர் நிலப்பரப்பில் பயிர்செய்கையில் ஈடுபட்ட 100 விவசாயிகளுக்கு பயிற்சி வழங்கியதுடன் இதில் 85 பேர் பெண்களாக இருந்தனர். இந்த மாற்று நெற்பயிர்செய்கை முறையின் மூலம் அவர்களுக்கு கிடைத்த சேமிப்பின் காரணமாக இந்த பெண்கள் தங்களுடைய பயிர்நிலங்களை விரிவாக்கியதுடன் அதனுடாக இலாபத்தை அதிகரித்துக்கொண்டனர். இந்த முன்னெடுப்புகளின் நிலைபேறான தன்மையை உறுதிப்படுத்துவதற்கு இலங்கையின் விவசாயத் துறையில் ஒரு முக்கியமான திணைக்களமாகிய விவசாயத் திணைக்களமும் மகாவலி அதிகாரசபையும் ஈடுபட்டன. இந்த பெண்தலைவிகள் சமுதாயத்தை மேலோங்கச் செய்வதற்கும் சுற்றூடல் நேயமிக்கதொரு பயிர்செய்கை முறையை மேம்படுத்துவதற்கும் பங்களிப்பு வழங்குகின்றனர் என்பதை இந்த பங்கீடுபாட்டாளர்கள் இனங்கண்டு கொண்டனர். பெண்களினால் பயிர்செய்கை செய்யப்பட்ட ஆறு வயல்கள் மாதிரி வயல்களாக பயன்படுத்தப்பட்டதுடன் இதன் சரிசமமான பிரதிகள் (உருவ நேர்படி) மகாவலி பிராந்தியத்திலும் பொலன்னறுவை, பெலட்டியாவ, பிம்பொக்குன மற்றும் அல்லயகல போன்ற இடங்களிலுள்ள கிராமங்களில் அமைக்கப்பட்டு காட்சிப்படுத்தப்படுகின்றன. இந்த பெண்தலைவிகள் பயிர்செய்கை முறையின் முன்மாதிரி பயிர்செய்கையாளர்களாவும் பயிற்சியாளர்களாகவும் அங்கீகரிக்கப்பட்டுள்ளனர்.

பெறுபேறுகளும் அதற்கு அப்பாலும்

இந்த பெண்கள் பாரபட்சமான சமூக நடைமுறைகளுக்கும் வழக்காறுகளுக்கும் அதிகாரிகளுக்கும் எதிராக போராடுவதற்கு சுயநம்பிக்கையும் துணிச்சலையும் அர்ப்பணிப்பையும் வெளிக்காட்டினார்கள். ஸ்ரீ பயிர்செய்கையில் ஈடுபட்டுள்ள பெண்களுக்கிடையில் காணப்பட்ட இடையறாத ஒத்துழைப்பு, ஒழுங்கமைப்பு ரீதியிலான உதவிகள் மற்றும் வழிகாட்டல்கள், குடும்பங்களிலிருந்தும் சமுதாயங்களிலிருந்தும் ஏனைய பங்கீடுபாட்டாளர்களிருந்தும் கிடைத்த அங்கீகாரம் போன்றவை அவர்களின் தனிப்பட்ட வலுவட்டலுக்கு பங்களிப்பு வழங்கிய காரணிகளாக இருந்து வருகின்றன. தற்காலிக குடில்களுக்கு பதிலாக நிரந்தர வீடுகள் அமைக்கப்பட்டதுடன் முன்னர் மதுபாவனைக்கு அடிமையாகிருந்த பெண்தலைவிகள் தற்போது அர்ப்பணிப்புள்ள பெண்களாக மாறியிருக்கின்றார்கள். மேலும் திறக்கப்படுகின்ற சேமிப்பு கணக்குகளின் எண்ணிக்கை அதிகரிக்கின்றன. மேலோங்கியுள்ள நம்பிக்கை, பொருளாதார சுயாதீனம் மற்றும் விழிப்புணர்வு காரணமாக வீட்டு வன்முறைகள் கணிசமானளவு குறைந்திருக்கின்றன.

A Journey of Transformation

Komari

Social Development Foundation (SDF)

Context

Charlet was a woman who worked hard looking after her husband and two young children. Their home was not very different to several others in Komari, in which the bane of alcoholism had raised its ugly head. Alcohol usage in Komari village was a social menace which affected all sections of society, the young and the old, the rich and the poor, affecting the social fabric in multiple ways both directly and indirectly. Charlet was raised with the qualities that women were expected to have - endurance, resilience and acceptance. She was committed to raising her children the best way she knew how, in the face of challenges and hardships that came their way. This is why for several years she endured the abuse meted out by her husband who was an alcoholic and who would under the influence would subject her to physical, verbal and psychological abuse. For all these years, she would accept these abuses as part of the karma she had to face in this lifetime.

Process and outcome

In 2003, upon being approached by a field officer, Charlet decided to join the Community Based Organisation, Social Development Foundation as a group member – a decision that would change her life forever. She learned then that women too have rights and that men and women are equal. These were revelations for her and gave her the insight, strength and self-confidence to forge ahead in this journey of learning and empowerment. She took part in group discussions and trainings and the field officer would continue to visit and speak to her one-on-one, providing her the encouragement she needed. Throughout this process her husband's attitude gradually changed as he understood the value of this change for their economic stability and well-being of their family.

In 2006, she became a member of the sub committee and later went on to serve in the Central Committee for two years. She was continuously trained in gender, leadership and home gardening. She would host meetings in her house. With the home garden training knowledge she received, she was able to create a "Model Farm" at her home, and continuously improved this to become a model of income generation for her family. Since she was interested in home gardening she went to Ampara and Batticaloa and received further training in home gardening. Now she has expanded her home garden and earns atleast 5,000/- rupees per month. She uses this income to fix the doors, windows and has been able to build a well in her garden. Through her home garden, she produces seeds and sells them in "peace markets or peace fairs" where women and men from all communities come together to sell their produce.

Results and beyond

At an individual level, Charlet's change is in becoming aware of her rights and opportunities, skill development and most importantly the courage and commitment to bring about change within her family unit. In the sphere of home gardening, not only has she excelled in her endeavours, she has also become a change agent, in travelling to other neighbouring villages and training other women like herself in home gardening. Charlet is a remarkable woman with an inspiring story and she continues to work hard for the betterment of her family. She is a true woman leader who has undergone a transformational change in her lifetime and will continue teaching her children, as a living example.

පරිවර්තනාත්මක ගමන් මගක්

කෝමාරි

සමාජ සංවර්ධන පදනම (SDF)

සන්දර්භය

චාලට් සිය සැමියා සහ දරුදෙදෙනා රැකබලාගැනීමට දැඩි වෙහෙසකින් කටයුතු කළ කාන්තාවකි. බිමත්කමේ විනාශය දරුණු ලෙස හිස වසවූ කෝමාරි නම් ගම තුළ, ඇගේ නිවසද අන් බොහෝ ඒවාට නොවෙනස් විය. කෝමාරි ගම තුළ මැරපැන් භාවිතය, තරුණ මෙන්ම වයස්ගත අය අතරද, ධනවත් සහ දුප්පත් හේදයකින් තොරව සමාජයේ සියළු කොටස් වලට සෘජුව හා වක්‍රව විවිධ අන්දමින් සමාජ ජාලයටම බලපෑ සමාජ විනයක් විය. චාලට්, කාන්තාවන්ගෙන් අපේක්ෂා කරන ඉවසීම, දරාගැනීමේ ශක්තිය සහ භාර ගැනීම වැනි ගුණාංග සහිතව හැදුණු වැඩුණු තැනැත්තියක් වූවාය. ඔවුන් ඉදිරියේ පැමිණි සියලු අභියෝග සහ අමාරුකම් හමුවේ සිය දරුවන් තමා දන්නා හොඳම අයුරින් හදා වඩා ගැනීමට ඇය කැපවූවාය. මේ නිසාම, වසර ගණනාවක් තුළ ඇය සිය බිමත් සැමියාගෙන් පැමිණි අපවාදය ද, ඔහුගෙන් බිමත්ව සිටි විට ඇය වෙත චල්ල වූ ශාරීරික, වාචික මෙන්ම මානසික අපවාද ද ඉවසුවාය. මේ සියල්ල දිගු කාලයක් තුළ ඇය භාරගත්තේ, ඒවා ඇගේ ජීවිත කාලය ඇති තාක් මුහුණ දිය යුතු කර්මයේ කොටසක් ලෙසය.

ක්‍රියාවලිය සහ ප්‍රතිඵල

2003 වසරේදී ඇය වෙත පැමිණි ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන්ගේ ඉල්ලීම පරිදි ප්‍රජා මූල සංවිධානයක් වූ සමාජ සංවර්ධන පදනමෙහි කණ්ඩායම් සාමාජිකාවක් ලෙස බැඳීමට චාලට් තීරණය කළාය. මෙම තීරණය ඇයගේ මුළු ජීවිතයම සදහටම වෙනස් කිරීමට සමත්විය. කාන්තාවන් හට ද අයිතීන් ඇති බවත්, කාන්තාවන් සහ පිරිමින් සම බවත්, ඇය වටහා ගත්තාය. මේවා ඇයට නව හෙළිදරව්වන් විය. එමඟින් ඇය හට ඉගෙනීමේ සහ බලගැන්වීමේ ගමනෙහි ස්ථිරව ඉදිරියට යාමට අවශ්‍ය දර්ශනය, ශක්තිය සහ ආත්ම විශ්වාසය ලබාදුණි. ඇය කණ්ඩායම් සාකච්ඡා සහ පුහුණු වලට සහභාගි වූවාය. ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන්ගේ නිරතුරුව ඇය බැහැරවීමට පැමිණ ඇය සමග කටා කරමින් ඇයට අවශ්‍ය අනුබල දීම ලබා දුන්නාය. මෙම ක්‍රියාවලිය තුළ ඇයගේ සැමියාද ඔවුන්ගේ ආර්ථික ස්ථාවරත්වය සහ පවුලෙහි යහ පැවැත්ම කෙරෙහි මෙම වෙනස්වීමෙහි අගය තේරුම් ගෙන, ක්‍රමයෙන් ඔහුගේ ආකල්ප වෙනස් කර ගත්තේය.

2006 වසරේදී ඇය උප කමිටු සාමාජිකාවක් බවට පත්වී, පසුව මධ්‍යම කමිටුවෙහි වසර දෙකක් සේවය කළාය. ඇයට නිරතුරුව, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවය, නායකත්වය සහ ගෙවතු වගාව ගැන පුහුණු ලබාදෙන ලදී. ඇගේ නිවසෙහි රැස්වීම් පැවැත්වීමට ඇය ඉදිරිපත් වූවාය. ගෙවතු වගා පුහුණුවෙන් ලබාගත් දැනුම අනුව ඇගේ නිවසෙහි “ආදර්ශ ගොවිපලක්” නිර්මාණය කිරීමට ඇයට හැකිවූ අතර, එය ඇගේ පවුලට ආදායම් උත්පාදන ආදර්ශනයක් බවට පත් කිරීම සඳහා නිරතුරුවම එය වැඩි දියුණු කළාය. ඇය ගෙවතු වගාව ගැන උනන්දුවක් දැක්වූ නිසා, අම්පාර සහ මඩකලපුවට ගොස් ගෙවතු වගාව ගැන වැඩිදුර පුහුණු ලබාගත්තාය. මේ වනවිට ඇගේ ගෙවත්තෙහි වගාව දියුණු කර මසකට අඩුම වශයෙන් රුපියල් 5000 ක පමණ ආදායමක් ලබන්නීය. ඇගේ ගෙවතු වගාව තුළින් බීජ නිෂ්පාදනය කර, සෑම ප්‍රජාවකම කාන්තාවන් සහ පිරිමින් පැමිණ සිය නිෂ්පාදන අලෙවි කරන “සාම වෙළඳපොල හෝ සාම පොළවල්” වල ඒවා අලෙවි කරන්නීය.

ප්‍රතිඵල සහ ඉන් ඔබ්බට

පුද්ගලික මට්ටමින් සැලකූ විට, චාලට්ගේ වෙනස්වීම වී ඇත්තේ, සිය අයිතීන් සහ අවස්ථා ගැන දැනුවත්වීම, කුසලතා වර්ධනය සහ ඉතාමත් වැදගත් ලෙස සිය පවුල් ඒකකය තුළ වෙනසක් කිරීමට ඇය තුළ තිබූ ධෛර්යය සහ කැපවීමයි. ගෙවතු වගා විෂයය ගත් කළ ඇගේ උත්සාහයන් තුළ පරිණත වූවා පමණක් නොව, අසල්වැසි ගම්මාන වලට ගොස් ඇය මෙන් අනෙකුත් කාන්තාවන් හට ගෙවතු වගා පුහුණු ලබාදී, වෙනස්වීමේ නියෝජිතයෙක් බවට පත්වූවාය. චාලට් යනු අන් අයට පෙළඹවීම් කිරීමට හැකි අපූර්ව කාන්තාවක් වන අතර, ඇය නිරතුරුවම සිය පවුලෙහි දියුණුව තකා දැඩිසේ වෙහෙසී වැඩ කරන කාන්තාවකි. ඇය සිය ජීවිත කාලය තුළ වෙනස්වීමකට භාජනය වූ සත්‍ය කාන්තා නායිකාවක් මෙන්ම, සජීවී ආදර්ශනයක් ලෙස සිය දරුවන් හට ඉගැන්වීම නිරතුරුවම කරගෙන යන්නීය.

ஒரு நிலைமாற்றமடைந்த பயணம் - கோமாரி

சூழமைவு

சார்ளட் மிகவும் கடுமையாக உழைத்து தன்னுடைய கணவனையும் இரண்டு இளம் பிள்ளைகளையும் பராமரித்து வந்ததொரு பெண் ஆவார். கோமாரியிலிருந்து அவளின் வீடு அங்கிருந்த ஏனைய வீடுகளை விட குறிப்பிட்டுச் சொல்லுமளவிற்கு வித்தியாசமானதொரு வீடாக இருக்கவில்லையென்பதுடன் மதுபானம் எனும் நச்சு அவர்களுடைய வீடுகளிலும் தனது கோரமான உருவத்தை வெளிக்காட்டிக்கொண்டுதான் இருந்தது. கோமாரி கிராமத்தில் மதுபாவனை ஒரு சமூக கெடுதியாக உருவெடுத்து வந்ததுடன் இளம் பராயத்தினர் அல்லது வயது வந்தவர்கள் என்றோ பணம் படைத்தவர்கள் அல்லது ஏழைகள் என்றோ பேதமின்றி சமூகத்தின் அனைத்து பகுதியினரையும் அது பாதித்து வந்தது. ஒரு பெண்ணுக்கு எந்த மாதிரியான குணம் இருக்கவேண்டுமென எதிர்பார்க்கப்படுகின்றதோ அதற்கேற்றாற் போலவே பொறுமை, சகிப்புத்தன்மை, ஏற்றுக்கொள்ளும் தன்மை போன்ற குணம்சங்கள் நிறைந்தவளாகவே சார்ளட் வளர்க்கப்பட்டாள். சார்ளட் என்னதான் சவால்களும் கஷ்டங்களும் வந்தாலும் குழந்தைகளை வளர்ப்பதற்கு மிகச் சிறந்த முறையென அவள் எதனை நினைத்தாளோ அதற்கேற்பவே தனது பிள்ளைகளை மிகவும் அரப்பணிப்புடன் வளர்த்து வந்தாள். இதன் காரணமாகவே அவள் மதுபோதைக்கு அடிமையாகி தனது கணவனால் அவ்வப்போது உடல் ரீதியாகவும் உள ரீதியாகவும் வார்த்தைகளாலும் துன்புறுத்தப்பட்டபோது அவற்றையெல்லாம் பொருட்படுத்தாது பொறுமைகாத்து வாழ்ந்து வந்தாள். ஆகவே, அது அவள் இப்பிறவியில் முகம்கொடுக்க வேண்டிய தலைவிதி என்று நினைத்துக்கொண்டு இந்த முழுக்காலத்தையும் கழித்து வந்தாள்.

செயன்முறைகளும் பெறுபெறுகளும்

2003 ஆம் ஆண்டு ஒரு கள உத்தியோகத்தர் அவளை சந்தித்து விபரித்தையடுத்து சார்ளட் சமூக அபிவிருத்தி மன்றமாகிய ஒரு சமூக அடிப்படையிலான நிறுவனமொன்றில் அங்கத்தவராகச் சம்மதித்தாள். இது அவளின் வாழ்க்கையை முற்றிலும் மாற்றியமைத்தது. அதனையடுத்து அவள் பெண்களுக்கும் ஆண்களைப் போலவே சம உரிமைகள் உண்டு என்பதையும் ஆணும் பெண்ணும் சமமானவர்கள் என்பதையும் அறிந்துகொண்டாள். இது அவள் கண்டறிந்துகொண்ட விடயங்களாக இருந்ததுடன் அது அவளுக்கு கற்றுக்கொள்வதற்கும் வலுவூட்டிக்கொள்வதற்குமான பாதையில் பயணம் செய்வதற்கு நுண்ணறிவினையும் வலிமையையும் சுய நம்பிக்கையையும் ஏற்படுத்தியது.

அவள் குழு கலந்துரையாடல்களிலும் பயிற்சிகளிலும் பங்குபற்றியதுடன் கள உத்தியோகத்தர் அவளை சந்தித்து நேரடியாக உரையாடுவதுடன் மூலம் அவளுக்கு தேவையான ஊக்கமும் வழங்கப்பட்டது. அவர்களின் குடும்பத்தின் நலனுக்காவும் பொருளாதார நன்மைக்காகவும் இந்த மாற்றம் முக்கியமானதென புரிந்துகொண்டதையடுத்து காலப்போக்கில் அவளின் கணவனின் மனப்பாங்கிலும் மெல்ல மெல்ல மாற்றம் ஏற்பட ஆரம்பித்தது.

2006 ஆம் ஆண்டு அவள் ஒரு கிராம மட்டக் குழுவில் தலைவியானதுடன் பின்னர் இரண்டு வருடங்களுக்கு மத்திய குழுவில் பணியாற்றுவதற்காக சென்றாள். அவளுக்கு தொடர்ச்சியாக பால்நிலைச் சமத்துவம், தலைமைத்துவம் மற்றும் வீட்டுத் தோட்டம் ஆகிய விடயங்களில் பயிற்சி வழங்கப்பட்டது, அவள் தனது வீட்டிலே கூட்டங்களை நடாத்துவதற்கு வசதியளித்தாள். அவளுக்கு கிடைத்த வீட்டுத் தோட்ட பயிற்சியிலிருந்து அவளுடைய வீட்டில் ஒரு மாதிரிப்பண்ணையை அமைப்பதற்கு அவளுக்கு முடிந்ததுடன் அவளுடைய குடும்பத்திற்கு வருமானத்தை ஈட்டித்தருகின்றதொரு முறையாக அதனை மாற்றுவதற்கு அவள் தொடர்ச்சியாக பாடுபட்டாள். அவள் வீட்டுத் தோட்டம் பற்றி அதிக ஆர்வமுடையவளாக இருந்ததினால் அம்பாறை மற்றும் மட்டக்களப்பு போன்ற இடங்களுக்குச் சென்று மேலதிக பயிற்சியையும் பெற்றாள். தற்போது அவள் அவளுடைய வீட்டுத் தோட்டத்தை விரிவாக்கியுள்ளதாடன் ஒரு மாதத்திற்கு அண்ணளவாக 5,000 ரூபாய் வருமானமாக ஈட்டுகின்றாள். அவள் இந்த பணத்தை அவளுடைய வீட்டில் கதவுகளையும் யன்னல்களையும் பொருத்துவதற்கு பயன்படுத்துவதுடன் அவளுடைய தோட்டத்தில் ஒரு கிணற்றையும் கட்டுவதற்கு ஆற்றல் பெற்றுள்ளாள். அவளுடைய வீட்டுத் தோட்டத்தின் மூலமாக அவள் விதைகளை உற்பத்திசெய்து அனைத்து இனங்களையும் சேர்ந்த ஆண்களும் பெண்களும் அவர்களின் உற்பத்திகளை விற்பனை செய்வதற்கு வருகை தருகின்ற சமாதான கடைகளில் அல்லது சமாதான சந்தைகளில் விற்பனை செய்வாள்.

பெறுபேறுகளும் அதற்கு அப்பாலும்

தனிநபர் மட்டத்தில் சார்ளட் அவளுடைய உரிமைகள், வாய்ப்புகள் மற்றும் திறன்விருத்தி பற்றி அறிந்துகொண்டமையும் அதனை விட மாற்றமொன்றை கொண்டுவருவதற்காக அவள் கொண்டிருந்த துணிச்சலும் அர்ப்பணிப்பும் அவளுக்குள்ளும் அவளின் குடும்பத்துக்குள்ளும் மாற்றத்தைக் கொண்டுவந்தது. வீட்டுத் தோட்டம் எனும் துறையைப் பொருத்தமட்டில் அவள் அவளின் விடாமுயற்சியில் வெற்றிகண்டது. மாத்திரமன்றி அயலிலுள்ள மற்றைய கிராமங்களுக்கு சென்று மற்றைய பெண்களுக்கும் வீட்டுத்தோட்டம் பற்றி பயிற்சியளிப்பதன் மூலம் மாற்றத்தைக் கொண்டுவரும் காரணியாக மாறியிருக்கின்றாள். சார்ளட் அகத்தூண்டலை ஏற்படுத்தும் ஒரு கதையைக் கொண்ட குறிப்பிடத்தக்கதொரு பெண்ணாக இருப்பதுடன் அவளின் குடும்பத்திற்காக இடையறாது பாடுபடுகின்றதொரு பெண்ணுமாக இருக்கின்றாள். அவள் பரிமாற்றத்திற்கு உள்ளாகிய ஒரு உண்மையான பெண் தலைவியாக இருப்பதுடன் தன்னுடைய பிள்ளைகளுக்கு தொடர்ச்சியாக படிப்பிக்கின்ற சிறந்த எடுத்துக்காட்டாகவும் திகழ்கின்றாள்.

Weekly Markets a platform for Women's Economic Empowerment

Ampara

Foundation for Rural Empowerment and Development (FRED)

Context

A small community group referred to as Saman Kandayama in Deegavapiya, a village in Digamadulla, Ampara, comprises a host of courageous, committed and innovative women leaders – Premalatha, Gunarathne Menike, Mala, Mangalika, Somalatha and Jayaweerani, to name a few. Several of these women who eked out a living earning daily wages were barely able to make ends meet. 55 year old Premalatha, who takes care of an ailing husband of 79 years and a daughter who is persistently ill, is a model leader who emerged amidst much adversity.

Process and outcomes

The community organisation FRED, of which these women were all members, led the way to the economic upliftment and personality development of these women. They were educated on women's rights and entitlements, provided insight, strength and self-confidence to forge ahead even amidst challenges. The group discussions, one on one discussions and trainings were held on an ongoing basis, catered to their needs.

Through this process, these women were provided with the knowledge and skills to make them informed and independent women leaders which also helped them enhance their capacity for engaging in income generating activities. The production and sale of produce gradually scaled up from selling within their own village, to supplying other villages and finally being able to sell their produce in the Ampara public market. These leaders collectively developed a proposal to establish a local market, in their own village – and suggested this to the village committees. After a series of discussions and planning meetings, and obtaining support and buy-in from the local people, this was implemented.

Starting on a small scale, the *pola* or local market gradually expanded with the help of a continuously increasing supply and demand base. It was due to the sheer vision and dedication of these women leaders that this was made possible in the first instance, and led to its success. This was also a clear reflection of the unity among these members and the value of collective action towards achieving a defined goal. This market provided multiple opportunities for economic upliftment, unity among ethnic groups and generally contributed to enhancing social cohesion in the community. These members were now able to make a significant contribution to the household income and were even able to save, which they were unable to do in the past.

Results and beyond

At an individual level, Premalatha's journey in becoming aware of her rights and opportunities, acquiring skills for her personal development and most importantly her courage and commitment significantly helped to bring about change at a community level. In the sphere of skills development in home gardening, all those members who were involved have excelled and have been able to reap the benefits of the time and effort invested by them, mainly due to the availability of demand created through the *pola*. The main contributory factor towards this change is the vision and commitment on the part of the women leaders involved, and the recognition of these members by the community as agents of change. It is proposed to continuously improve and expand the weekly *pola*.

සතිපොල: කාන්තාවන්ට ආර්ථික බලගන්වීමක් ලබාදීමේ සංධිස්ථානයක් ලෙස

අමීපාර

දිගාමඩුල්ල ගැමි ශක්ති පදනම (FRED)

සන්දර්භය

අමීපාර, දිගාමඩුල්ලෙහි ගම්මානයක් වූ දිසවාපියෙහි, සමන් කණ්ඩායම නමින් හැඳින්වෙන කුඩා ප්‍රජා කණ්ඩායමකි. නිර්භීත, කැපවුණු සහ අළුත් දේ අත්හදා බලන කාන්තා නායකයින් සමූහයකින් මෙම කණ්ඩායම සමන්විත වේ. ප්‍රේමලතා, ගුණරත්න මැණිකේ, මාලා, මංගලිකා, සෝමලතා සහ ජීවරානි මින් සමහරෙකි. මෙම කාන්තාවන් බොහෝ දෙනෙක් ජීවත්වීමට කිසිසේත් ප්‍රමාණවත් නොවූ අන්දමින් දෛනික ශ්‍රමය වැයකිරීමෙන් ආදායමක් ලබාගත් අය වූහ. අවුරුදු 55 ක් වයසැති ප්‍රේමලතා, අවුරුදු 79 ක් වයසැති සැමියාවද, නිරන්තරයෙන් රෝගී වන සිය දියණියද රැකබලාගන්නාවූ, බොහෝ විපත් මධ්‍යයෙහි නැඟී සිටි නායකත්වයේ ආදර්ශනයකි.

ක්‍රියාවලිය සහ ප්‍රතිඵල

මෙම කාන්තාවන් සාමාජිකත්වය දැරූ දිගාමඩුල්ල ගැමි ශක්ති පදනම ප්‍රජා සංවිධානය ඔවුන්ගේ ආර්ථික අභිවෘද්ධිය සහ පෞරුෂත්වය වර්ධනය කිරීමෙහිලා මඟ පාදා දුන්නේය. කාන්තාවන්ගේ අයිතීන් සහ හිමිකම් ගැන අධ්‍යාපනය ලබාදී, අභියෝග හමුවේ වුවද ස්ථිර සිතින් ඉදිරියට යාමට අවශ්‍ය විනිවිද දක්නා ශ්‍රද්ධාව, ශක්තිය සහ ආත්ම විශ්වාසය ලබා දුන්නේය. දිගුකාලීන පදනමකින් සිදුකල කණ්ඩායම් සාකච්ඡා, ඒක පුද්ගල සාකච්ඡා සහ පුහුණු මගින් ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාලන ලදී. මෙම ක්‍රියාවලිය හරහා ඔවුන්ට දැන උගත් සහ ස්වාධීන කාන්තා නායකාවන් වීමට අවශ්‍ය දැනුම සහ කුසලතා ලබාදුන් අතර, එය ඔවුන්ට ආදායම් උත්පාදන ක්‍රියාවලියන්හි නිරත වීමට ඔවුන්ගේ හැකියාවන් වැඩි දියුණු කර ගැනීමටද උපකාරී විය. ඔවුන්ගේම ගම තුළ ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදනය සහ අලෙවිය වැඩි දියුණු කරගත් පසු, අන් ගම්මාන වලටද සපයා අවසානයේදී අමීපාර පොදු වෙළඳ පොලෙහි විකිණීමටද ඔවුන්ට හැකිවිය. මෙම නායකාවන් විසින් ඔවුන්ගේම ගමෙහි ප්‍රාදේශීය වෙළඳපොලක් ස්ථාපිත කිරීමට යෝජනා පත්‍රයක් සාමූහිකව නිර්මාණය කර, එය ග්‍රාමීය කමිටු වලට යෝජනා කරන ලදී. සාකච්ඡා සහ සැලසුම්කරණ රැසවීම් මාලාවකින් පසු ප්‍රදේශයේ ජනතාවගේ සහාය සහ කැමැත්ත අනුව එය ක්‍රියාත්මක විය.

සුළුවෙන් ආරම්භ කළ මෙම පොළ හෙවත් ප්‍රාදේශීය වෙළඳපොල, නිරන්තරයෙන් වැඩි වූ ඉල්ලුම සහ සැපයුමේ පදනම මත ක්‍රමයෙන් වර්ධනය විය. මූලිකවම, මෙය සිදු කිරීමට සහ සාර්ථක කරගැනීමට හැකිවූයේ මෙම කාන්තා නායකාවන්ගේ හුදු දැක්ම සහ කැපවීම නිසාය. එමෙන්ම එය මෙම සාමාජිකයින් අතර තිබූ එකමුතුකම සහ නිශ්චිත අරමුණක් ඉටුකර ගැනීම කෙරෙහි සාමූහික ක්‍රියාවක අගය පැහැදිලිව විදහා පාත්තක් විය.

මෙම වෙළඳපොල ආර්ථික අභිවෘද්ධිය සහ ජනවාර්ගික කණ්ඩායම් අතර එකමුතුකම සඳහා බහුවිධ අවස්ථා සපයා, ප්‍රජාව තුළ සමාජ ඒකාබද්ධතාව වර්ධනය කිරීම කෙරෙහි සාමාන්‍යයෙන් දායක විය. මෙම සාමාජිකාවන් හට සිය ගෘහස්ථ ආදායමට සුවිශේෂී දායකත්වයක් ලබාදීමට හැකි වූවා මෙන්ම, මීට පෙර හැකි නොවූ අන්දමින් ඉතුරුම් කිරීමට පවා හැකිවිය.

ප්‍රතිඵල සහ ඉන් ඔබ්බට

පුද්ගලික මට්ටමින් සැලකූ විට, සිය අයිතීන් සහ අවස්ථා ගැන දැනුවත් වෙමින්, ඇගේ පුද්ගලික වර්ධනය සඳහා කුසලතා ලබාගනිමින්, විශේෂයෙන්ම ඇගේ ධෛර්යය සහ කැපවීම තුළ සිදුවූ ප්‍රේමලතාගේ ගමන, ප්‍රජාව මට්ටමින් වෙනසක් කිරීමට සුවිශේෂීව උපකාරී විය. ගෙවතු වගාව පිළිබඳව ලද කුසලතා වර්ධනය ගැන සලකන විට මෙහි නිරත වූ සියලුම සාමාජිකාවන් හට දක්ෂ ලෙස ඔවුන් වෙනුවෙන් වැය කළ කාලයේ සහ උත්සාහයේ ප්‍රතිලාභ ලබාගැනීමට හැකි වී ඇත්තේ, පොළ හරහා නිර්මාණය වූ ඉල්ලුමක් පැවතීම නිසාය. මෙම වෙනස කෙරෙහි ප්‍රධාන ලෙස දායක වූ සාධකය වන්නේ මෙයට සහභාගී වූ කාන්තා නායකාවන්ගේ දැක්ම සහ කැපවීමත්, වෙනස්වීමේ නියෝජිතයින් ලෙස ප්‍රජාව විසින් මෙම සාමාජිකාවන් පිළිගැනීමත්ය. මෙම සතිපොළ නිරතුරුවම වැඩි දියුණු කර පුළුල් කිරීමට යෝජනා කෙරේ.

வாராந்த சந்தை பெண்களின் பொருளாதார வலுவூட்டலுக்கு ஒரு அடிப்படையாகும் - அம்பாறை

சூழமைவு

அம்பாறை, திகாமடுள்ள பிரதேசத்திலுள்ள தீகவாபிய எனும் ஒரு கிராமத்தில் சமன் கண்டாயம எனும் அழைக்கப்படுகின்ற ஒரு சிறிய சமுதாய குழு துணிச்சலும் அர்ப்பணிப்பும் புத்தாக்க சிந்தனையும் கொண்டதுமான பெண்தலைவிகளைக் கொண்டதொரு குழுவாக திகழ்ந்தது. இந்த பெண்களில் பலர் நாளாந்த கூலியைப் பெற்று தங்களது வாழ்க்கையை நடாத்தி வந்தார்கள். இவ்வாறான சிரமங்களுக்கு மத்தியில் வாழ்ந்துவந்த பெண்கள் மத்தியில் 55 வயது நிறைந்த பிரேமலதா தனது சுகயீனமான 79 வயதுடைய கணவனையும் தொடர்ச்சியாக சுகவீனமடைந்த நிலையிலுள்ள மகளையும் பராமரித்து வந்தாள்.

செயன்முறையும் பெறுபேறுகளும்

இந்த பெண்கள் அங்கத்தவர்களாக இருந்த FRED எனும் சமுதாய ஒழுங்கமைப்பு இந்த பெண்களின் பொருளாதார உயர்வுக்காகவும் தனிநபர் அபிவிருத்திக்காகவும் வழிகாட்டியது. இவர்களுக்கு பெண்கள் உரிமைகள், உரித்துடையவைகள் ஆகியவைப் பற்றி அறிவூட்டி சவால்களுக்கு மத்தியிலும் முன்னோக்கி பயணிப்பதற்கான நுண்ணறிவு, பலம், மற்றும் தன்னம்பிக்கையை ஆகியவற்றை ஊட்டியது. அவர்களின் தேவைக்கேற்றாற் போல் குழு கலந்துரையாடல்கள், தனித்தனியான கலந்துரையாடல்கள் மற்றும் பயிற்சிகள் ஆகியவை தொடர்ச்சியான முறையில் முன்னெடுக்கப்பட்டன.

இந்த செயன்முறையின் ஊடாக இந்த பெண்களை விழிப்புணர்வும் சுயாதீனமும் உடைய பெண்தலைவிகளாக மாற்றுவதற்கு அறிவும் திறன்களும் வழங்கப்பட்டதுடன் இது அவர்கள் வருமானம் ஈட்டக்கூடிய செயற்பாடுகளில் ஈடுபடுவதற்கு அவர்களின் ஆற்றல்களை விருத்திசெய்தது. பொருட்களின் உற்பத்தி மற்றும் விற்பனை ஆகியன கிராமமாக உயர்வடைந்ததுடன் இவ்விற்பனை நடவடிக்கைகள் தங்களது சொந்த கிராமத்தில் ஆரம்பித்து மற்றைய கிராமங்களுக்கும் அதனையடுத்து அம்பாறை மாவட்ட பொதுச்சந்தை வரையிலும் சென்றது. இந்த தலைவிகள் தங்களது சொந்த கிராமத்தில் ஒரு உள்ளூர் சந்தையை ஸ்தாபிப்பதற்கு கூட்டாக திட்டமொன்றை உருவாக்கியதுடன் இதனை கிராமக் குழுக்களுக்கு குறித்துரைத்தனர். பல கலந்துரையாடல்களையும் திட்டமிடல் கூட்டங்களையும் அடுத்து உள்ளூர் மக்களின் உதவிகளையும் பெற்று இப்பிரேரணை அமுல்படுத்தப்பட்டது.

சிறிதாக ஆரம்பித்த இந்த உள்ளூர் சந்தை தொடர்ச்சியாக அதிகரித்த கேள்வி மற்றும் நிரம்பல் காரணமாக படிப்படியாக விரிவடைந்தது. இப்படியானதொரு வெற்றிகரமான திட்டம் இந்த பெண்களின் தொலைநோக்கு மற்றும் அர்ப்பணிப்பின் காரணமாக முதற் கட்டத்தில் சாத்தியமாகியதுடன் அதனையடுத்து வெற்றிகரமானதொரு முயற்சியாகவும் பரிணமித்தது. இது இந்த அங்கத்தவர்களிடையே காணப்பட்ட ஒற்றுமையையும் உறுதியானதொரு இலக்கினை அடைந்துகொள்வதை நோக்கிய கூட்டு செயற்பாடொன்றின் பெறுமதியையும் வெளிக்காட்டும் அடையாளமாகவும் இருந்தது. இந்த சந்தை பொருளாதார முன்னேற்றத்திற்கும் இனக் குழுமங்களுக்கிடையே ஒற்றுமையை ஓங்கச்செய்வதற்கும் பல்வகையான வாய்ப்புகளை தோற்றுவித்ததுடன் சமுதாயத்தில் மக்களிடையே சமூக பிணைப்பையும் ஏற்படுத்துவதற்கும் வாய்ப்பளித்தது. இந்த உறுப்பினர்களுக்கு தற்போது தங்களுடைய குடும்ப வருமானத்திற்கு கணிசமானதொரு பங்களிப்பை வழங்கமுடியுமென்பதுடன் அவர்களுக்கு கடந்த காலத்தில் சாத்தியமில்லாமல் போனதைப் போலன்றி தற்போது பணத்தை சேமிக்கவும் கூடியதாக இருக்கின்றது.

பெறுபேறுகளும் அதற்கு அப்பாலும்

ஒரு தனிநபர் மட்டத்தில் பிரேமலதாவின் பயணத்தில் அவளுக்குள்ள உரிமைகள், வாய்ப்புகள், அவளின் தனிப்பட்ட முன்னேற்றத்திற்காக திறன்களை தேடி அடைந்துகொள்ளுதல் மற்றும் குறிப்பாக அவளின் துணிச்சலும் அர்ப்பணிப்பும் சமுதாய மட்டத்தில் ஒரு மாற்றத்தைக் கொண்டுவருவதற்கு பெருமளவு பங்களிப்பு செய்துள்ளது. வீட்டுத் தோட்டம் சார்ந்த திறன்விருத்தியை பொறுத்தமட்டில் இவ்விடயத்தில் ஈடுபட்ட அனைத்து பெண்களும் வெற்றியடைந்துள்ளதுடன் ஒன்றிணைந்து உருவாக்கிய உள்ளூர்ச்சந்தை

மூலமாக தோற்றுவிக்கப்பட்ட பொருட்களுக்கான கேள்வி அல்லது கிராக்கி காரணமாக அவர்களுக்காக செலவழிக்கப்பட்ட நேரம் மற்றும் முயற்சியின் பலபலன்கள் என்பன அடையப்பட்டுள்ளன. இந்த மாற்றத்திற்கு பங்களிப்பு வழங்கிய முக்கிய காரணியாக இவ்விடயத்தில் ஈடுபட்ட பெண்தலைவிகளின் நோக்கும் அர்ப்பணிப்பும் இருந்ததுடன் இவர்களை மாற்றத்திற்கான காரணிகளாக சமுதாயத்தினால் அங்கீகரிக்கப்பட்டமையும் குறிப்பிடலாம். இந்த வாராந்த சந்தையை மேலும் முன்னேற்றி விரிவாக்குவதற்கு உத்தேசிக்கப்பட்டுள்ளது.